

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2005 M. VASARIO 18 D. ĮSAKYMO NR. 64 „DĖL BENDRŲJŲ
PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR KAI KURIŲ PRIEŠGAISRINĖS
APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS IR PRIEŠGAISRINĖS
APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIAUS ĮSAKYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS“ PAKEITIMO**

2010 m. liepos 27 d. Nr. 1-223
Vilnius

1. P a k e i č i u Bendrąsias priešgaisrinės saugos taisykles, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2005, Nr. [26-852](#)), ir išdėstau nauja redakcija (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad įsakymas įsigalioja 2010 m. rugsėjo 1 d.

DIREKTORIUS
VIDAUS TARNYBOS GENEROLAS

REMIGIJUS BANIULIS

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos
27 d. įsakymo Nr. 1-233 redakcija)

BENDROSIOS GAISRINĖS SAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) nustato bendruosius eksploatuojamų objektų, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formas, gaisrinės saugos reikalavimus, kurių privalo laikytis visi Lietuvos Respublikos teritorijoje esantys asmenys.
2. Be šių taisyklių, būtina laikytis kitų eksploatuojamiems objektams taikomų gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.
3. Lietuvos Respublikoje veikiančios įmonės, įstaigos, organizacijos pagal kompetenciją, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir nesumažindamos reikalavimų, numatytų šiose taisyklėse bei kituose gaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, gali parengti ir, suderinusios su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas), patvirtinti įmonių, įstaigų, organizacijų gaisrinės saugos taisykles.

4. Šiose taisyklėse minimas statinio atsparumo ugniai laipsnis, statinio konstrukcijų ir statybos produktų degumo klasės, statinio ir jo konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasės, pastatų ir patalpų kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų, priešgaisrinių užtvartų (sienų, pertvarų, perdangų, durų, vartų, liukų, vožtuvų) tipai bei atsparumas ugniai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#)).

5. Kiekvienoje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje turi būti parengtos gaisrinės saugos instrukcijos (1 priedas).

6. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje rengiamas pagal 2 priede nurodytus reikalavimus.

7. Įmonėje, įstaigoje, organizacijoje organizuojami šie valstybės tarnautojų ir darbuotojų instruktažai gaisrinės saugos klausimais:

7.1. įvadinis (bendras);

7.2. periodinis (darbo vietoje);

7.3. papildomas (darbo vietoje).

8. Įvadinis (bendras) instruktažas turi būti organizuojamas visiems valstybės tarnautojams ir darbuotojams, pradedantiems eiti pareigas ar dirbti. Įvadinis (bendras) instruktažas įforminamas įvadinio (bendrų) gaisrinės saugos instruktažų registracijos žurnale (3 priedas).

9. Periodinis instruktažas darbo vietoje turi būti organizuojamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

10. Papildomai darbo vietoje turi būti instruktuojama pakeitus gaisrinės saugos instrukciją (išskyrus redakcinio pobūdžio pakeitimus), darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, gamybos technologiniams procesams, įvykus sprogo arba kilus gaisrui, paaiškėjus, kad valstybės tarnautojas ar darbuotojas stokoja reikiamų gaisrinės saugos žinių.

11. Instruktažai darbo vietoje (periodinis, papildomas) įforminami gaisrinės saugos instruktažų darbo vietoje registracijos žurnale (4 priedas).

12. Įmonių, įstaigų, organizacijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų gaisrinės saugos mokymą ir atestavimą (žinių tikrinimą) ne rečiau kaip kartą per trejus metus privalo organizuoti įmonių, įstaigų, organizacijų vadovai pagal Minimalius reikalavimus valstybės tarnautojų ir darbuotojų priešgaisrinės saugos mokymo programoms, patvirtintus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2003 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 112 (Žin., 2003, Nr. [63-2873](#)).

II. TERITORIJOS PRIEŽIŪRA

Bendrieji reikalavimai

13. Šiame skyriuje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai atviroms teritorijoms.

14. Įmonių, įstaigų, organizacijų, taip pat gyvenamųjų ir sodininkų bendrijų pastatų teritorija turi būti išvalyta, nušienauta, gamybos, augalinės kilmės atliekos, šiukšlės laikomos tam skirtose vietose.

15. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių kopėčių, gaisrinio inventoriaus, gaisrinių hidrantų ir vandens telkinių turi būti laisvi. Tarpai tarp statinių (minimalūs priešgaisriniai atstumai), nustatyti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose, turi būti laisvi ir neužkrauti.

16. Įmonės, asmenys, atliekantys kelių remonto, priežiūros darbus, kurie trukdo gaisriniais automobiliams važiuoti, privalo iš anksto raštu informuoti artimiausią Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžią įstaigą: nurodyti remonto trukmę, pateikti remontuojamos kelio atkarpos schemą, pastatyti ženklus, nurodančius apylankos kryptį.

17. Automatiniai įvažiavimo į teritoriją vartai, užkardai ir kiti įrenginiai turi turėti rankinį valdymą, leidžiantį juos atidaryti bet kuriuo paros metu. Ties pagrindinio įvažiavimo į įmonės teritoriją vieta būtina įrengti pastatų, privažiavimo kelių ir vandens telkinių išdėstymo schemą.

18. Laužus kūrenti leidžiama ne arčiau kaip 30 m nuo statinių. Palikti be priežiūros besikūrenančias laužavietes draudžiama. Smilkstančią ugniavietę būtina užgesinti.

19. Įmonės, įstaigos ir organizacijos teritorijoje turi būti pažymėtos transporto priemonių stovėjimo, medžiagų laikymo vietos.

20. Įmonėje geležinkelio pervažos turi būti laisvos, o jų dangą – išklota geležinkelio bėgių aukštyje.

21. Įmonių, įstaigų, organizacijų pagal sprogimą ir gaisrą pavojingose teritorijose draudžiama rūkyti ir naudoti atvirą ugnį. Prieigose prie šių vietų turi būti atitinkami įspėjamieji ženklai arba užrašai.

22. Į kanalizacijos sistemas ir vandens telkinius draudžiama pilti sprogius ir degius produktus, užterštas gamybines nuotekas.

23. Draudžiama degias medžiagas ir tarą sandėliuoti ant rampų ir prie įmonės, įstaigos ar organizacijos statinių arčiau kaip 2 m.

24. Įmonių, įstaigų ir organizacijų teritorijoje turi būti išdėstomos pirminės gaisro gesinimo priemonės (5 priedas).

25. Šašlykines, kepsnines, buitines krosneles, rūkyklas, lauko židinius naudoti leidžiama ne arčiau kaip 6 m nuo statinių.

26. Lauko prekybos, turgaus ar mugės teritorijose būtina:

26.1. prekybos vietų išdėstymą suderinti su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga;

26.2. kas 30 m tarp prekybos eilių palikti ne siauresnes kaip 1,5 m praeigas, kertančius pagrindines praeigas;

26.3. išdėstyti pirmines gaisro gesinimo priemones (5 priedas).

Daugiabučių gyvenamųjų namų, garažų, sodų bendrijų teritorijos

27. Daugiabučių gyvenamųjų namų, garažų, sodų bendrijų teritorijose turi būti:

27.1. reguliariai, ne rečiau kaip kartą per metus, patikrinta teritorijos gaisrinės saugos būklė, gaisrinis vandentiekis ir tikrinimo rezultatai surašyti į atitinkamos formos aktą;

27.2. laiku nuvalytas sniegas nuo privažiavimo prie vandens telkinių ir gaisrinių hidrantų kelių;

27.3. kontroliuojama, kad iš gyvenamųjų namų, garažų, sodų bendrijų teritorijoje reguliariai būtų šalinamos šiukšlės ir kitos degios atliekos.

28. Prie pagrindinio kelio į sodų bendrijos teritoriją turi būti įrengta sodų sklypų, kelių, vandens telkinių, gaisrinių hidrantų išdėstymo schema.

Transporto priemonių stovėjimo aikštelės

29. Transporto priemonės stovėjimo aikštelėse automobiliai turi būti statomi paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnę kaip 0,6 m, tarp krovininių automobilių – 0,8 m atstumą.

30. Draudžiama laikyti krovininius automobilius, pakrautus ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis medžiagomis, tam tikslui nepritaikytose vietose.

31. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse turi būti ne mažiau kaip 1 lynas arba vilktis (viena keturiasdešimčiai automobilių) automobiliams evakuoti.

32. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse draudžiama:

32.1. dirbti kalvystės, terminio apdirbimo, suvirinimo, dažymo, medienos apdirbimo darbus, taip pat plauti detales ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais. Šie darbai turi būti atliekami tik tam tikslui skirtose patalpose arba atvirose aikštelėse;

32.2. laikyti transporto priemonės neuždengus dangteliais jų degalų baku;

32.3. užkrauti vartus ir kelius arba juos užstatyti transporto priemonėmis;

32.4. įkrauti akumuliatorius;

32.5. šildyti variklius atvira ugnimi (deglais, lituojamosiomis lempomis), atliekant remonto ir kitus darbus pasišviesti atvirais ugnies šaltiniais;

32.6. sandėliuoti degias medžiagas ir degių dujų balionus.

Degalinių teritorijos

33. Degalinės teritorijoje draudžiama rūkyti, atlikti remonto ir kitus darbus naudojant atvirą ugnį arčiau kaip per 20 m nuo rezervuarų ir degalinės apsauginėje zonoje. Tai turi nurodyti specialūs ženklai ar užrašai.

34. Degalinės teritorijoje leidžiama laikyti buitinių dujų balionuose ne didesnę kaip 1340 kg dujų kiekį ir ne arčiau kaip 5 m nuo degalinės pastatų ir įrenginių.

35. Pylimo ir matavimo vamzdžių šuliniai turi būti uždengti, o jų dangčiai – sandarūs.

36. Pilti naftos produktus į degalinės rezervuarus būtina uždaruuju būdu. Išpylimo žarnų antgaliai neturi kelti kibirkščiavimo.

37. Automobilinė cisterna degalų išpylimo metu turi būti įžeminta. Kiekviena automobilinio traukinio cisterna turi būti įžeminta atskirai, kol iš jos neišpilti naftos produktai.

38. Perkūnijos metu pilti naftos produktus į rezervuarus draudžiama.

39. Naftos produktų cisternos ir degalinės kolonėlės bei jų įranga turi būti remontuojama kibirkščiavimo nekeliančiais instrumentais.

40. Dujų automobilinė cisterna, baigus pildyti dujų rezervuarą, turi būti atjungta nuo rezervuaro. Dujų automobilinėms cisternoms, kurios nepildo dujų rezervuarų, degalinės teritorijoje stovėti draudžiama.

41. Pylant į transporto priemonės degalus, būtina laikytis šių reikalavimų:

41.1. atsitiktinai išlieti degalai turi būti užpilti smėliu arba specialiu sorbentu, sumirkęs smėlis ir tepaluotos valymo priemonės – sudėtos į sandarias metalines dėžes ir išvežtos iš aikštelės;

41.2. transporto priemonių varikliai turi būti išjungti;

41.3. keleiviai iš autobusų ir mikroautobusų salonų turi būti išlaipinti;

41.4. degalų pylimo sistema turi būti sandari, antgaliai degalams pilti – techniškai tvarkingi;

41.5. degalai turi būti pilami tiesiai į kuro bakus. Degalus taip pat galima pilti į tam skirtus indus su sandariais kamščiais.

42. Transporto priemonių dujų balionų pripildymo metu būtina laikytis šių reikalavimų:

42.1. visi keleiviai iš transporto priemonės privalo išlipti prie pažymėtos pavojingos zonos ribos;

42.2. transporto priemonės už pavojingos zonos ribų statomos tokiu atstumu, kad galėtų manevruoti ir išvažiuoti iš degalinės teritorijos;

42.3. prieš pradėdamas pildyti dujų balioną, transporto priemonės vairuotojas privalo išjungti variklį (degimą);

42.4. pildymo metu pastebėjus dujų nuotėkį, pildymo operaciją būtina nedelsiant nutraukti, o transporto priemonę, neužvedant variklio ir neįjungiant žibintų – nustumti į saugią vietą. Kitoms transporto priemonėms į degalinės teritoriją įvažiuoti galima tik išsipylosioms dujoms išsisklaidžius ir išgaravus.

43. Transporto priemonėje rankiniu jungikliu keisti degalų rūšį degalinės teritorijoje draudžiama.

44. Jeigu dujų pripildytos transporto priemonės variklis neužsiveda, ji turi būti nustumta nuo pildymo kolonėlės ne mažesniu kaip 15 m atstumu.

Durpynų teritorijos

45. Prie miško esančiu eksploatuojamo durpyno pakraščiu turi būti įrengtas 75 m pločio priešgaisrinis ruožas – juosta, kurioje iškirsti spygliuočiai medžiai, pomiškis, išvalytas trakas ir pašalintos medienos atliekos (toliau – priešgaisrinis ruožas). Vidiniu šio ruožo pakraščiu turi būti iškastas griovys, kurio dugnas siektų gruntą, arba gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (pavasariį ištirpus sniegui ir iki prasidedant lietingiems rudens orams ar iškritus sniegui) jame nuolat būtų vandens. Griovio išoriniu pakraščiu turi būti įrengtas kelias bei pervažos per griovį gaisriniams automobiliams važiuoti.

46. Eksploatuojamame durpyne kas 20 m turi būti iškasti grioveliai, jungiantys kas 500 m vandens surenkamuosius kanalus. Vandens atsargos, skirtos gaisrams gesinti, kaupiamos vandens surenkamuosiuose kanaluose. Šiuose kanaluose turi būti įrengtos vandenį sulaikančios užtvartos (šliuzai), kurios užtikrina ne mažesnę kaip 0,6 m vandens lygį.

47. Eksploatuojamo durpyno teritorijoje turi būti įrengti ne mažesni kaip 1000 m³ talpos gaisriniai vandens rezervuarai, išdėstyti ne didesniu kaip 500 m atstumu vienas nuo kito. Prie jų turi būti įrengti kieto pagrindo (sutankinto grunto) privažiuojamieji keliai ir 12x12 m transporto priemonių stovėjimo aikštelės.

48. Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu eksploatuojamame durpyne turi būti paskirtas budėtojas, mokantis dirbti su gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įranga.

49. Tarp durpių kasimo plotų ir gyvenviečių, esančių arčiau kaip per 1 km, turi būti įrengtas 200 m pločio priešgaisrinis ruožas.

50. Durpyno teritorijoje draudžiama rūkyti, išskyrus tam tikslui įrengtas vietas. Tai turi nurodyti matomose vietose pastatyti ženklai.

51. Durpyne draudžiama kurti laužus, deginti žolę ar samaną. Iškirštus krūmus ir išrautus kelmus privaloma pašalinti iš durpyno.

52. Eksploatuojamo durpyno teritorijoje turi būti įrengti apžvalgos bokšteliai.

53. Įmonės, įstaigos, organizacijos, kurioms priklauso per durpyną nutiestos elektros ir telefono ryšio linijos, privalo kasmet iki gaisrams kilti palankaus laikotarpio pradžios 10 m spinduliu išvalyti iš šių linijų trasų ir apsaugos zonų šiukšles, iškirsti ir pašalinti medžius bei krūmus.

54. Vidaus degimo variklius turinčias transporto priemones vairuojantys asmenys eksploatuojamame durpyne privalo:

54.1. dirbti tik su techniškai tvarkingu transporto priemonės varikliu ir kibirkščių gesikliu;

54.2. nedelsdami šalinti pastebėtus gaisro židinius, atsiradusius nuo pravažiavusios transporto priemonės;

54.3. turėti kibirą, kastuvą ir gesintuvą, turintį ne mažiau kaip 6 kg gesinimo medžiagos.

55. Draudžiama durpyne išpilti degalus ar tepalą. Netyčia išlietų degalų ar tepalų vietą būtina užberti sausu smėliu ar žemėmis.

56. Durpyno teritorijoje durpes galima krauti ne arčiau kaip 30 m nuo priešgaisrinio ruožo.

57. Durpių laikymo aikštelės turi būti tvarkingos ir švarios. Jų neturi plauti grunto ir poplūdžio vandenys, galintys nutekėti už aikštelės (sandėlio) ribų. Aikštelę draudžiama asfaltuoti ar kloti medžio danga.

58. Eksploatuojamame durpyne turi būti reikiamas gaisro gesinimo priemonių kiekis (10 priedas).

III. STATINIAI IR PATALPOS

Bendrieji reikalavimai

59. Šiame skyriuje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai eksploatuojamiems statiniams ir patalpoms.

60. Statiniuose ir patalpose turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių (5 priedas).

61. Gaisrinės saugos ženklai turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

62. Evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ir informacijos ženklai, nurodantys gesintuvų laikymo vietą ir gaisrinius čiaupus, turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas kiekvienos rūšies ženklas.

63. Priešgaisrinių durų, vartų, liukų sandarumo tarpiklių, savaiminio užsidarymo mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

64. Žmonių evakavimo planai statiniuose įrengiami pagal 6 priede nurodytus reikalavimus.

65. Draudžiama evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas ir žaidimų automatų ir kt., jeigu sumažinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis.

66. Koridoriuose, laiptinėse ir ant evakuacijos keliuose esančių durų turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.

67. Virš durų evakuacijos keliuose iš viešbučių, gydymo įstaigų ir kitų patalpų, kuriose gali tilpti 50 ir daugiau žmonių, taip pat parduotuvių prekybos salių, kurių plotas 50 m^2 ir daugiau, turi būti įrengti šviesiniai išėjimo krypties ženklai, tvirtinami 2–2,5 m virš grindų. Šie ženklai, dingus elektros įtampai, turi šviesti ne trumpiau kaip 1 val.

68. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti. Durys evakuaciniuose išėjimuose iš vidaus turi lengvai atsidaryti bet kuriuo paros metu.

69. Kilus gaisrui, naudoti lifthus, eskalatorius ir keltuvus žmonėms evakuoti draudžiama, išskyrus atvejus, kai minėti įrenginiai yra pritaikyti žmonėms evakuoti.

70. Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.

71. Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose, išskyrus tam tikslui pritaikytas patalpas, draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, sprogstamąsias bei kitas pavojingas medžiagas, kurios sprogsta ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus.

72. Palėpėse laikyti bet kokias medžiagas, įrengti sandėlius, gamybines patalpas, išskyrus kūrybines dirbtuves, draudžiama. Palėpės turi būti užrakintos, o raktai laikomi prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.

73. Kopėčios, skirtos patekti iš statinio laiptinės ant stogo, turi būti tvarkingos ir pritvirtintos, stogo liukai, durys, langai – atidaromi bet kuriuo paros metu.

74. A_{sg} ir B_{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose turi būti pakabintos gaisrinės saugos instrukcijos.

75. Rūkyti galima tik tam tikslui skirtose specialiais ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkomams.

76. Iš rūsių langų prieduobių turi būti išvalytos šiukšlės. Draudžiama ant jų įrengti nenuimamas grotas.

77. Pastatuose esantys šiukšliavamzdžiai ir jų vožtuvai turi būti sandarūs.

78. Po laiptais, techninėse nišose draudžiama laikyti degias medžiagas ir preparatus.

79. Draudžiama naudotis atvira ugnimi rūsiuose, palėpėse ir A_{sg} , B_{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose.

80. Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdžius draudžiama atšildyti atvira ugnimi.

81. Kai kabeliai ir vamzdžiai kerta statybines konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį turi būti sandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai.

82. Vietose, kuriose gali susidaryti ypač degių, labai degių ir degių medžiagų ir preparatų (garų, degių dujų, aerozolių, dulkių), reikia naudoti kibirkščiaavimo nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius.

83. Patalpas, kuriose laikomi gyvuliai, galima šildyti tik oru. Paukščių, žindomų galvijų ir paršelių skyrius leidžiama šildyti elektros kaitinimo lempomis.

84. Fermose stambieji raguočiai turi būti rišami taip, kad būtų galima greitai juos paleisti kilus gaisrui.

85. Į A_{sg}, B_{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų pastatus ir patalpas motorinėms transporto priemonėms įvažiuoti draudžiama.

Gyvenamieji pastatai ir patalpos

86. Daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose draudžiama:

86.1. užkalti, užgriozdinti ar užkrauti įvairiomis medžiagomis ir įrenginiais balkonus, lodžijas, liukus, angas ir kitus išėjimus, skirtus žmonėms patekti į gretimas namo sekcijas bei aukštus;

86.2. rakinti aukštų holų, bendro naudojimo koridorių ir evakuacinių laiptinių duris, išskyrus duris, turinčias stacionarų atrakinimo iš vidaus įrenginį;

86.3. rūsiuose naudoti atvirą ugnį;

86.4. užtverti rūsio patalpas ir praeigas.

87. Sodybos tipo gyvenamuosiuose namuose, sodo namuose (vasarnamiuose), butuose leidžiama laikyti ne daugiau kaip 5 litrus ypač degių, labai degių ir degių skysčių specialiai tam skirtoje taroje.

88. Gyvenamųjų patalpų savininkai ir nuomininkai privalo:

88.1. naudotis tik techniškai tvarkingais elektriniais buitinais, šildymo prietaisais, elektros instaliacija, tinkamai juos eksploatuoti;

88.2. atsargiai elgtis su ugnimi, buitinais dujų prietaisais, buitinės chemijos priemonėmis, laku, dažais ir kitomis medžiagomis;

88.3. nepalikti be priežiūros gaminamo maisto ant viryklių ar krosnelių;

88.4. vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų gaisrui kilti ar jam išplisti.

Pramonės, gamybos ir sandėliavimo paskirties pastatai ir patalpos

89. Prie įėjimo į gamybines patalpas ir sandėlius turi būti nurodytos kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų.

90. Gamybinėse patalpose nuo įrenginių turi būti valomos dulkės, pūkai ir kitos degios atliekos. Valymo terminai nustatomi pagal technologinius reglamentus ir nurodomi gaisrinės saugos instrukcijose. Metalų drožlės ir panaudotos valymo medžiagos turi būti dedamos į metalines uždaromas dėžes, o darbo laikui pasibaigus – išnešamos iš patalpų.

91. Gamybinėse patalpose, kuriose kaupiasi daug dulkių, elektros skirstomųjų spintų ir skydinių durys turi būti sandarios.

92. Gamybinėse patalpose ir sandėliuose nuo elektros variklių, šviestuvų, laidų ir kitų elektros įrenginių turi būti nuolat valomos dulkės ir nuosėdos.

Administraciniai, gydymo, paslaugų, prekybos, mokslo, kultūros paskirties pastatai ir patalpos

93. Viešbučių, motelių, senelių prieglaudų, pensijų, poilsio namų, nakvynės namų kambariuose turi būti gaisrinės saugos reikalavimų atmintinė (7 priedas).

94. Gydymo paskirties pastatuose, kuriuose gydomi riboto judėjimo funkciją turintys ligoniai, kiekvienam šešetui ligonių turi būti ne mažiau kaip vieneri neštuvai.

95. Ligonų palatose atstumai tarp lovų turi būti ne mažesni kaip 0,8 m, o pagrindinis takas – ne siauresnis kaip 1,2 m. Spintelės, lovos ir kėdės neturi trukdyti išeiti iš palatos. Draudžiama statyti lovas koridoriuose ir kituose evakuacijos keliuose.

96. Gydymo paskirties pastatuose draudžiama laikyti deguonies balionus (išskyrus projektinėje dokumentacijoje nustatytas vietas), tiekti dujas guminėmis žarnelėmis ir nesandariais vamzdiniais.

97. Ligoninių, klinikų, sanatorijų, reabilitacijos centrų, medicininės priežiūros įstaigų, slaugos namų, vaikų namų, prieglaudų, globos namų budintis personalas, pradėdamas darbą, privalo žinoti patalpose nakčiai likusių ligonių, vaikų ir kitų žmonių skaičių.

98. Transporto priemonių remonto vietose turi būti nedegios dėžės su dangčiais naudotiems kuro ir degalų filtrams, skudurams, šiukšlėms sudėti. Panaudoti naftos produktai turi būti išpilami į tam skirtus indus ir laikomi tik tam tikslui skirtose vietose. Išlietus ypač degius, labai degius ir degius skysčius būtina užpilti smėliu, pjuvenomis ar sorbentu ir pašalinti į tam skirtą vietą.

99. Kilnojamieji prekystaliai, konteineriai, kasos aparatai, technologiniai įrenginiai prekybos ir maitinimo paskirties pastatuose turi būti išdėstyti taip, kad netrukdytų evakuoti žmones. Draudžiama tambūruose, laiptų aikštelėse ir kituose evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas, žaidimų automatus ir kt., jeigu susiaurinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis.

100. Prekybos ir paslaugų paskirties kilnojamuosius laikinus statinius leidžiama įrengti grupėmis, ne daugiau kaip 10 vienoje grupėje. Grupėje esančių prekybos ir paslaugų paskirties konteinerinio tipo statinių bendras plotas neturi viršyti 800 m², įskaitant ir neužstatytą plotą tarp jų. Atstumai tarp šių statinių grupių ir iki kitų statinių turi būti ne mažesni kaip 15 m.

101. Vaistinėse leidžiama naudoti ne daugiau kaip du deguonies balionus, kurie turi būti tvirtai ir vertikaliai pritvirtinti prie specialių stovų. Draudžiama vaistinių sandėliuose laikyti deguonies ir degių dujų balionus. Jie turi būti laikomi specialiai įrengtose patalpose arba metalinėse spintose.

102. Vaikų lopšeliuose-darželiuose draudžiama naudoti lygintuvus, elektrinius šildymo prietaisus miegamuosiuose, žaidimų kambariuose ir kitose patalpose, kuriose būna vaikai, išskyrus specialiai tam skirtas ir įrengtas vietas (patalpas).

103. Apipavidalinant spektaklius, aplink sceną turi būti paliktas ne siauresnis kaip 1 metro pločio laisvas tarpas. Išėjimai iš scenos turi būti laisvi ir tvarkingi.

104. Dekoracijos sandėliuose turi būti laikomos specialiuose skyriuose, tarp kurių paliekami ne siauresni kaip 1,5 m pločio tarpai.

105. Teatrų, kino teatrų ardeliuose, darbo aikštelėse, pastogėse, po laiptais, taip pat po žiūrovų sale įrengtuose rūsiuose draudžiama laikyti dekoracijas, butaforiją, inventorių ar kitus daiktus ar medžiagas. Darbo aikštelės, ardeliai visada turi būti laisvi ir tvarkingi.

106. Parodų, mugių ir kitų panašių renginių organizatoriai su gaisrinės saugos reikalavimais privalo supažindinti visus parodos dalyvius.

107. Parodos įrengimo projektą, kuriame būtų nurodytas stendų, eksponatų, įrenginių, elektros instaliacijos išdėstymas, būtina suderinti su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga.

108. Rengti parodas didesnėse kaip 1000 m² patalpose, kuriose eksponuojamos ypač degios, labai degios medžiagos, leidžiama tik pastatuose ir (ar) patalpose, kur yra automatiniai gaisrų gesinimo įrenginiai.

109. Po parodos darbo valandų būtina patikrinti patalpų gaisrinės saugos būklę. Parodos patalpų tikrinimo tvarką nustato parodos organizatoriai ir su ja oficialiai supažindina parodos dalyvius.

110. Parodų patalpose draudžiama:

110.1. laiptinėse įrengti sandėlius ir dirbtuves, laikyti įvairias medžiagas ir įrenginius;

110.2. laikyti ypač degias, labai degias ir degias medžiagas, jei jos nėra eksponatai;

110.3. demonstruoti eksponatus naudojant atvirą ugnį.

IV. TECHNOLOGINIAI PROCESAI IR ĮRENGINIAI

Bendrieji reikalavimai

111. Šiame skyriuje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai technologiniams procesams ir įrenginiams. Technologiniai procesai ir įrenginiai turi atitikti nurodytas technines charakteristikas.

112. Visų technologinių įrenginių korpusai turi būti įžeminti, neatsižvelgiant į tai, ar naudojamos kitos apsaugos nuo statinio elektros krūvio priemonės.

113. Draudžiama dirbti esant netvarkingai automatinei įrangai, įrenginiams, išjungtiems kontroliniams matavimo ir apsaugos prietaisams.

114. Draudžiama naudotis atvira ugnimi dujų nuotėkiui nustatyti vamzdynuose ir prietaisuose.

115. Vamzdynai, technologiniai įrenginiai, tara, kuriuose yra sprogių ir gaisringų garų, dujų ar dulkių išskiriančių medžiagų, turi būti sandarūs. Ant taros turi būti nurodytas laikomų medžiagų pavadinimas, kiekis ir jų pavojingumo charakteristikos.

116. Vietose, kuriose gali susidaryti potencialiai sprogi aplinka, draudžiama naudoti įrenginius, įrankius bei kitus daiktus, galinčius sukelti kibirkščiavimą.

117. Draudžiama eksploatuoti įrenginius ir vamzdynus su izoliacija, įmirkusia degiais skysčiais.

118. Traukos įrenginių elementai turi sulaikyti ortakiuose degias nuosėdas. Susikaupusias degias nuosėdas būtina valyti pagal numatytą technologinį reglamentą.

119. Kai technologinio proceso metu naudojami atviri indai ir aparatai su ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais, būtina dirbti tik esant įjungtai ištraukiamajai vėdinimo sistemai.

120. Įrenginių apsaugos ir kvėpavimo vožtuvai turi būti techniškai tvarkingi.

121. A_{sg} , B_{sg} kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų patalpose sugedus vėdinimo įrenginiams draudžiami bet kokie technologiniai procesai.

122. Ypač degūs, labai degūs ir degūs skysčiai, dujos į patalpas, kuriose jie bus naudojami, turi būti tiekiami ir išduodami darbo vietose pagal technologinių reglamentų reikalavimus. Visais kitais atvejais šias medžiagas būtina gabenti saugioje, specialioje nedūžtančioje taroje.

123. Technologinius įrenginius aptarnaujantis personalas turi būti susipažinęs su vamzdynų technologine schema, sklendžių išdėstymu ir jų paskirtimi, ištikus avarijai mokėti atlikti vamzdynų sklendžių perjungimo, uždarymo ir atidarymo operacijas. Įvadinės sklendės turi būti su užrašais, o jų vietą privalo žinoti ir budintis personalas. Vamzdynų technologinės schemos turi būti pakabintos matomoje vietoje.

124. Įrenginiai, skirti iš aparato bei indų suskystintoms degioms dujoms, ypač degiems, labai degiems ir degiems skysčiams, garams išleisti, turi būti techniškai tvarkingi. Avarinio nuleidimo linijų sklendės turi būti su atpažinimo ženklais ar užrašais, o priėjimo prie jų vieta – laisva.

125. Ugnies užtvaros turi būti neužterštos ir tikrinamos, kad neužšaltų.

126. Amoniakinių šaldymo įrenginių, mašinų ir aparatinių patalpų šaltnešio garų analizatoriai ir jų blokuotė su vėdinimo ir kompresorių išjungimo įrenginiais turi veikti.

127. Draudžiama statyti šaldymo agregatus tam tikslui nepritaikytose patalpose ir juos naudoti ne pagal paskirtį.

128. Šaldymo agregatų, vamzdynų pažeistos šiluminės izoliacijos apsauginį sluoksnį būtina nedelsiant sutaisyti.

129. Draudžiama šildyti balionus su šaltnešiu norint greičiau užpildyti sistemą. Amoniako balionai turi būti laikomi ne arčiau kaip 5 m nuo šildymo įrenginių.

130. Ant transporterių, kimštuvų, rinktuvų, mazgų, velenų ir kitų kombaino dalių užsivyniojusius šiaudus būtina šalinti ir nuo jų valyti susikaupusias dulkes. Kombainų ir kitų mašinų vidaus degimo variklių, neturinčių gaubtuvų, išmetimo kolektorius būtina uždengti metaliniais skydeliais per visą jų ilgį ir iš šono.

131. Šieno krovimo mechanizmai ir elektriniai ventilatoriai turi būti techniškai tvarkingi ir uždengti, kad ant besisukančių jų dalių neapsivyniotų šienas.

132. Džiovyklų krovimo mechanizmus būtina reguliariai valyti.

133. Traktoriai, kita žemės ūkio technika turi turėti tvarkingus kibirkščių gesiklius ir pirminių gaisro gesinimo priemonių.

Elektros įrenginiai

134. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktų reikalavimų. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs sprogimo ir gaisro atžvilgiu.

135. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų nevardinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

136. Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

137. Priėjimo prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų vietos turi būti tvarkingos ir neužkrautos. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

138. Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarijų likvidavimo metu.

139. Draudžiama elektros skydines ir skirstomasias spintas įrengti po laiptais.

140. Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

141. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

142. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

143. Elektros ventilatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.

144. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

144.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;

144.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;

144.3. elektros lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

144.4. į kištukinius lizdus jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

144.5. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus;

144.6. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

144.7. A_{sg} , B_{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų sandėliuose įrengti kištukinius lizdus;

144.8. naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;

144.9. naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta apšvietimo armatūra A_{sg} , B_{sg} ir C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose;

144.10. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusia izoliacine medžiaga;

144.11. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

145. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

146. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

147. Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti (šarvais, plieniniais vamzdžiais, kampuočiu, lovine sija ir pan.).

Neapsaugotų izoliuotų laidų ir jų susikirtimo su statybinėmis konstrukcijomis, kurioms nekeliama degumo reikalavimai, vietas būtina papildomai apsaugoti nuo užsidegimo.

148. Būtina laiku matuoti kabelių ir laidų izoliacijos varžą, o matavimo rezultatus surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą arba į atitinkamos formos aktą. Matavimo periodiškumas nustatytas Elektros įrenginių bandymo normose ir apimtyse, patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 141 (Žin., 2001, Nr. [54-1930](#)).

149. Transformatorinės pastotės ir elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrenginius ar medžiagas.

150. Prie transformatorinių pastočių turi būti įrenginiai, prie kurių gaisro metu būtų galima išimti gaisrinius švirkštus.

151. Apsaugos nuo žaibo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir tikrinami jų įrengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

152. Nenaudojama atviroji elektros instaliacija turi būti išmontuota.

153. Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

Šildymas

154. Visi šildymo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią turi būti patikrinti.

155. Gamybinėse patalpose, kuriose yra degių dulkių, nuosėdų, šildymo prietaisų paviršiai turi būti reguliariai valomi.

156. Smilkstančias anglis ir šlaką galima pilti ne arčiau kaip 15 m nuo pastatų ir statinių.

157. Katilinėse ir patalpose, kuriose yra įrengti šilumos generatoriai, draudžiama:

157.1. naudoti kitos rūšies kurą, negu numatyta įrenginio techninėje dokumentacijoje;

157.2. be priežiūros palikti neautomatinius katilus.

158. Šildymo įrenginiai, dūmtraukiai turi būti techniškai sutvarkyti. Palėpėse ir kitose gaisro atžvilgiu pavojingose patalpose mūriniai dūmtraukiai ir mūrinės sienos su dūmų kanalais turi būti išbaltinti.

159. Eksploatuojant šildymo įrenginius, draudžiama:

159.1. laikyti kurą arčiau kaip 1 m nuo pakuros;

159.2. įkurti juos ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais;

159.3. kūrenti anglimi, koku, skystuoju kuru ar dujomis arba kitu šildymo įrenginiui nepritaikytu kuru;

159.4. kūrenti esant atidarytomis pakuros durelėms;

159.5. naudoti vėdinimo kanalus dūmams šalinti;

159.6. palikti be priežiūros kūrenamas krosnis, židinius ir leisti juos prižiūrėti mažamečiams vaikams.

160. Iš dūmtraukių ir krosnių prieš šildymo sezoną, o jo metu ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius būtina išvalyti suodžius.

161. A_{sg} , B_{sg} , C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpas šildyti atviro tipo šildymo prietaisais draudžiama.

162. Draudžiama džiovinoti ir laikyti degias medžiagas arčiau kaip 0,5 m nuo krosnių, katilų ir jų vamzdinių arba ant jų.

163. Šildymo įrenginių skystojo kuro bakai turi būti eksploatuojami uždengti. Patalpoje turi būti ne daugiau kaip 200 litrų kuro. Statyti kuro bakus priešais pakurą (purkštuką) draudžiama.

164. Kurotieklių sandūros, armatūra ir ventiliai turi būti techniškai tvarkingi ir sandarūs.

Vėdinimas

165. Vėdinimo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

166. Atsižvelgiant į gamintojo reikalavimus, bet ne rečiau kaip kartą per metus privaloma tikrinti ventiliatorių, ortakių, ugnį sulaikančių prietaisų, drėkinimo kamerų, įžeminimo įrenginių techninę būklę.

167. Iš vėdinimo kabinų, ciklonų, filtrų, ortakių degios dulkės ir gamybinės atliekos turi būti reguliariai valomos.

168. Vėdinimo kameroje draudžiama laikyti įrenginius ir bet kokias medžiagas. Jos turi būti užrakintos.

169. Būtina nuolat kontroliuoti eksploatuojamų automatinių ugnį sulaikančių įrenginių, techninę būklę ir nuo jautrių valdymo elementų reguliariai valyti nuosėdas.

170. Atsiradus gedimams, dėl kurių tiesiogiai ar netiesiogiai gali kilti gaisras, būtina nedelsiant išjungti ventiliatorių ir pašalinti gedimus.

171. Eksploatuojant vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, draudžiama išmontuoti ugnį sulaikančius įrenginius arba atskirus jų elementus.

Ugnies darbai

172. Prie ugnies darbų priskiriamos gamybinės operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojimą (metalų suvirinimas elektra ir dujomis, darbai su lituojamąja lempa ir t. t.).

173. Įmonėje, įstaigoje, organizacijoje turi būti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo patvirtinta instrukcija, nustatanti konkrečią ugnies darbų atlikimo tvarką.

174. Laikinas ugnies darbų atlikimo vietas nustato įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

175. Ugnies darbams atlikti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas išduoda leidimus (9 priedas). Be leidimo ugnies darbus gali atlikti suvirintojai, stebimi įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo, arba suvirintojai, kurių sąrašą sudaro ir tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

176. Leidimas atlikti ugnies darbus surašomas dviem egzemplioriais konkrečiam laikotarpiui. Pirmas egzempliorius turi būti perduotas atsakingam už ugnies darbų atlikimą asmeniui, o antras egzempliorius – likti įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ir baigus darbus 3 darbo dienas dar turi būti saugomas.

177. Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas leidime nurodo asmenis, atsakingus už ugnies darbų vietos paruošimą ir ugnies darbų atlikimą, taip pat nustato parengiamųjų darbų mastą ir turinį, jų atlikimo seką, šių darbų saugos priemones, aplinkos oro kontrolės tvarką.

178. 5 m spinduliu nuo ugnies darbų atlikimo vietos esančios konstrukcijos ar medžiagos, kurios gali užsidegti, turi būti pašalintos arba patikimai apsaugotos. Taip pat reikia imtis priemonių, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių konstrukcijų. Šie reikalavimai netaikomi vykdomame technologiniame procese tuo metu tiesiogiai naudojamoms medžiagoms.

179. Atliekant ugnies darbus, draudžiama:

179.1. dirbti techniškai netvarkinga įranga ir aparatūra;

179.2. suvirinti, pjauti ar lituoti neseniai nudažytas ir neišdžiūvusias konstrukcijas ir gaminius;

179.3. naudotis tepalu, riebalais, benzinu ar kitais degiais skysčiais suteptais drabužiais ir pirštinėmis;

179.4. remontuoti komunikacijas, aparatus, turinčius slėgio ar elektros įtampos, pripildytus ypač degių, labai degių ir degių skysčių bei toksiškų medžiagų.

180. Atliekant ugnies darbus, laidai ir kabeliai neturi liestis su dujų balionais ir kita įranga.

181. Iš ugnies darbų atlikimo vietų nuo metalo konstrukcijų ir įrenginių turi būti pašalintos, nuvalytos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, derva, dulkės ir t. t. Draudžiama pradėti ugnies darbus, jei nesiiimta gaisrinę saugą užtikrinančių priemonių.

182. Aparatai ir kiti įrenginiai, kuriuose bus atliekami ugnies darbai, turi būti sustabdyti ar išjungti, iš jų ir vamzdynų pašalintos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, atjungti aklėmis nuo veikiančių aparatų ir

komunikacijų, išgarinti arba išplauti vandeniui, išvėdinti, iš aparatų ir vamzdynų paimti oro mėginiai analizei atlikti.

183. Ugnies darbų zonoje pastebėjus degių dujų ar skysčių nuotėkį šie darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Jie gali būti vykdomi toliau tik išsiaiškinus ir pašalinus degių dujų ar skysčių nuotėkio priežastis.

184. Atliekant ugnies darbus dujomis, draudžiama:

184.1. užlaužti, persukti, tarpusavyje keisti ir naudoti ilgesnes kaip 30 m žarnas;

184.2. naudotis neveikiančiais, techniškai nesutvarkytais suvirinimo įrangos matavimo prietaisais ir apsauginiais slėgio vožtuvais;

184.3. naudoti nesandarias ir nepatikimai prie aparatų ir dujų balionų pritvirtintas žarnas;

184.4. laikyti balionus horizontalioje padėtyje;

184.5. dirbti nesužymėtomis žarnomis.

185. Atstumas nuo suvirinimo vietos iki degių dujų balionų turi būti ne mažesnis kaip 10 m, o nuo deguonies baliono iki degių dujų baliono – ne mažesnis kaip 5 m.

186. Elektros suvirinimo aparatų kabeliai turi būti techniškai tvarkingi ir patikimai sujungti, pažeistos elektros kabelių vietos – patikimai izoliuotos.

187. Atliekant ugnies darbus rezervuare, būtina:

187.1. rezervuarą, kuriame bus atliekami ugnies darbai, ištuštinti ir aklėmis atjungti nuo visų vamzdynų;

187.2. sudaryti aklių išdėstymo schemą ir ją pridėti prie leidimo atlikti ugnies darbus;

187.3. išvalyti naftos produktų atliekas ir nuosėdas;

187.4. rezervuarą išplauti, išgarinti kaitriuotu garu ir išvėdinti;

187.5. pylimo viduje sandariai uždaryti kanalizacijos (nuotekų) šulinius, jų dangčius užpilti ne plonesniu kaip 0,1 m smėlio sluoksniu;

187.6. nutraukti pripildymo operacijas rezervuarų grupėje, esančioje viename pylime;

187.7. nedegiu audeklu uždengti gretimų rezervuarų ir vamzdynų sklendes, vandentiekio, kanalizacijos (nuotekų) sklendžių mazgus (kad neužsidegtų naftos produktų garai).

188. Atliekant ugnies darbus perpylimo estakadose, būtina:

188.1. nutraukti perpylimo operacijas ir sandariai uždaryti visas sklendes;

188.2. iš perpylimo aikštelių arba geležinkelio estakadų pašalinti cisternas;

188.3. pašalinti ypač degių, labai degių ir degių skysčių nuotėkį, nuvalyti perpylimo aikšteles, geležinkelio estakadas, vamzdynų paviršių, kanalizacijos (nuotekų) latakų ir įlajų paviršių;

188.4. sandariai uždaryti pramoninės, lietaus kanalizacijos šulinius, įlajas, esančias 20 m spinduliu nuo darbų vietos, o jų dangčius užpilti ne plonesniu kaip 0,1 m smėlio sluoksniu.

189. Atlikti ugnies darbus mokslo, gydymo, prekybos paskirties pastatuose galima tik tuo metu, kai juose nėra žmonių.

Darbas laboratorijose

190. Laboratorijų personalas turi būti susipažinęs su naudojamų cheminių medžiagų ir preparatų sprogumu, gaisringumu ir laikytis atitinkamų saugos reikalavimų.

191. Laboratorijose visi darbai, kurių metu gali išsiskirti kenksmingų, sprogių ir (ar) gaisringų dujų bei garų, turi būti atliekami techniškai tvarkingose traukos spintose, veikiant vėdinimo sistemai.

192. Šarminius metalus būtina laikyti vandens neturinėčiame žibale arba tepaluose, sandariai uždarytame (kad nepatektų oras), storomis sienelėmis inde. Stiklainius su šarminiais metalais būtina dėti į sandariai uždaromas metalines dėzes.

193. Suslėgtųjų, suskystintųjų ir ištirpintųjų dujų balionus būtina laikyti metalinėse spintose, ne laboratorijose. Spintose turi būti prapjovos arba vėdinimo įrenginiai.

194. Galeninių preparatų ruošimo dirbtuvėse, laboratorijose ir patalpose būtina:

194.1. spirito virimo ir rektifikavimo aparatus, taip pat kompresorius ir karbiuratorinius įrenginius laikyti atskirose patalpose;

194.2. ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus laikyti tam tikslui pritaikytose patalpose.

195. Koncentruotų mineralinių rūgščių stikliniame inde su tampriais kamščiais leidžiama laikyti ne daugiau kaip 3 kg. Bromas ir chromo anhidridas turi būti laikomi traukos spintose, stikliniuose induose, įstatytuose į metalinius arba fajansinius įdėklus.

196. Raudonasis fosforas turi būti laikomas sandariai uždarytame stikliniame arba metaliniame inde, vandenilio peroksidas (30 proc. perhidrolis) – tamsiame stikliniame inde su medžio kamščiu, metaliniame konteineryje. Šios medžiagos turi būti laikomos spintoje su neutraliomis druskomis (karbonatais bei sulfatais), toliau nuo lentynų su oksidatoriais, metalų milteliais ir šarminiais metalais.

197. Reagentai (oksidatoriai) turi būti laikomi stikliniuose induose su tampriais arba plastikiniais užsukamais kamščiais. Šie indai turi būti statomi spintose ant atskirų lentynų.

198. Prieigose prie cheminių medžiagų laikymo vietų turi būti aiškūs užrašai, nurodantys cheminės medžiagos būdingąją savybę, pvz., „Ugnis pavojinga“, „Nuodinga“ ir pan.

199. Visose laboratorijų patalpose vėdinimo sistema turi būti įjungta 5 min. prieš darbą ir išjungta darbą baigus.

200. Draudžiama palikti be priežiūros į elektros tinklą įjungtą aparatūrą ir kitus elektros įrenginius.

201. Ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus draudžiama pilti į kanalizaciją. Panaudotus skysčius būtina supilti į sandarų indą, o pasibaigus darbo dienai – išnešti iš laboratorijos.

202. Bandymų įrenginių patalpose turi būti gaisro gesinimo ir neutralizuojančių priemonių pagal naudojamų medžiagų savybes ir technologinių procesų ypatybes.

Dažymas ir lakavimas degiais skysčiais

203. Prieš detalių dažymą degūs skysčiai joms plauti ir riebalams pašalinti gali būti naudojami specialiai tam skirtose ir tinkamai įrengtose vietose.

204. Ne didesnės kaip 0,5 m³ talpos vonios su ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais detalėms ir gaminiams plauti, dažyti panardinimo būdu turi būti su siurbimo įrenginiais ir sandariais dangčiais. Didesnės kaip 0,5 m³ talpos vonios turi būti įrengtos specialiose kameroose, turinčiose vėdinimo įrenginius.

205. Draudžiama eksploatuoti dažymo ir džiovinimo spintas, kameras, kabinas esant techniškai nesutvarkytiems jų ištraukiamosios vėdinimo sistemos oro drėkintuvams, vandens filtrams, dažų, lakų gaudikliams, automatinio gesinimo ir kitiems įrenginiams.

206. Visų rūšių dažai ir lakai turi būti ruošiami tam tikslui skirtose patalpose ir aikštelėse. Paruošimo patalpose ir aikštelėse leidžiama laikyti tokį dažų ir lakų kiekį, koks yra numatytas technologiniame reglamente.

207. Naudojant ypač degius, labai degius ir degius skysčius, dažoma, lakuojama ir emaliojama turi būti specialiai tam įrengtose patalpose.

208. Dažų paruošimo ir sandėliavimo patalpų, dažymo kamerų, mirkymo vonių, rankinio dažymo postų, džiovinimo kamerų ir panašių įrenginių bei riebalų šalinimo vietų tiekiamoji ir ištraukiamoji vėdinimo sistema visada turi būti techniškai tvarkinga.

209. Dažymo įrenginiai neturi veikti, kol vėdinimo sistema neįjungta.

210. Ant grindų išlietas lakas arba dažai turi būti nedelsiant išvalyti. Valyti grindis, sienas ir įrenginius ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais draudžiama. Panaudotą lako ar dažų tarą būtina sandariai uždaryti ir laikyti specialiai tam skirtose patalpose ar aikštelėse.

211. Kiekvieną pamainą iš dažymo, džiovinimo spintų, kamerų ir kabinų turi būti valomos degios nuosėdos. Deginti nuosėdas draudžiama. Jas valant reikia naudoti kibirkščiavimo nekeliančius gremžiklius.

212. Džiovinimo kameroje draudžiama naudoti atvirus elektros elementus ir kontaktines jungtis. Džiovinimo kamerų kaitinimo elementai neturi liesti gaminių ir kitų degių medžiagų. Ant jų neturi patekti ypač degių, labai degių ir degių skysčių.

213. Temperatūros davikliai, prietaisai, signalizuojantys technologinio proceso pažeidimus džiovinimo kameroje ir automatiškai blokuojantys įrenginius, turi būti techniškai tvarkingi.

Medžio apdirbimas

214. Baigus darbą, draudžiama darbo vietoje palikti gatavą produkciją, drožles, pjuvenas, tepalą, laką, klijus, kitas degias medžiagas ir skysčius.

215. Medžio apdirbimo staklės turi turėti vietinius siurbiklius su užsklandomis atliekoms šalinti. Draudžiama dirbti staklėmis esant išjungtomis vėdinimo ir pneumatinio atliekų šalinimo transporto sistemoms.

216. Ciklonų ir dulkių surinkimo kameros turi būti nuolat uždarytos. Susikaupusias medienos atliekas būtina laiku šalinti. Draudžiama perpildyti ciklonų ir dulkių surinkimo kameras.

217. Nuo technologinių šildymo ir kitų įrenginių bei elektrinių prietaisų būtina valyti dulkes ir kitas degias medžiagas kiekvieną pamainą, o nuo statybinių konstrukcijų ir stogo – ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

218. Klijams šildyti turi būti naudojami garai arba specialios vandeniu šildomos klijų viryklės. Šiam tikslui draudžiama naudoti elektros prietaisus su atviru kaitinimo elementu. Klijų viryklės turi būti izoliuotoje patalpoje arba specialiai tam įrengtoje saugioje vietoje.

219. Kiekvienoje džiovykloje turi būti nustatomas leistinas kraunamų medžiagų kiekis ir darbo temperatūros režimas, kuris palaikomas automatiniais arba rankiniais temperatūros reguliatoriais.

V. SPROGIOS IR GAISRINGOS MEDŽIAGOS

Bendrieji reikalavimai

220. Šiame skyriuje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai sprogioms ir gaisringoms medžiagoms.

221. Kraunant ir pervežant sproglas ir gaisringas medžiagas, būtina vadovautis instrukcijomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pavojingų medžiagų vežimo tvarką.

222. Transporto priemonės, kuriomis pervežamos sproglas ir gaisringos medžiagos, turi būti su specialiais atpažinimo ženklais.

223. Sproglas ir gaisringos medžiagos į transporto priemones turi būti kraunamos tik į nepažeistą gamyklos tarą ar pakuotę. Prieš iškraunant šias medžiagas iš vagono, konteinerio ar automobilio kėbulo, būtina įsitikinti, ar nėra pažeista šių medžiagų pakuotė.

224. Apžiūrint transporto priemones ir jose esančius sproglas ir gaisringus krovinius, galima naudotis tik sprogliai aplinkai saugiais šviestuvais.

225. Įvairios talpos indai su ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis skystomis medžiagomis ir preparatais turi būti sandarūs.

226. Kraunant ir iškraunant ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus, taip pat kitas sproglas ir gaisringas medžiagas, būtina:

226.1. dangčius ir liukus atidaryti sklandžiai, be smūgių;

226.2. juos pilant į indus naudoti įrenginius, padedančius išvengti išsiliejimo;

226.3. naudoti techniškai tvarkingą įrangą;

226.4. įžeminti įvairius įrenginius, mechanizmus ir talpyklas;

226.5. saugoti įvairios talpos indus nuo mechaninių pažeidimų;

226.6. griežtai laikytis ženklavimo reikalavimų;

226.7. naudoti avalynę, drabužius ir įrankius, nekeliančius kibirkščiavimo ir nekaupiančius statinio krūvio.

227. Atlikti ypač degių, labai degių ir degių skystų bei dujinių medžiagų ir preparatų perpilimo darbus perkūnijos metu draudžiama.

228. Transporteriai, pneumatiniai ir savaime tekančių medžiagų vamzdiniai ir kt. turi būti techniškai sutvarkyti.

229. Pneumatinio transporterio linijos turi būti eksploatuojamos esant įjungtoms ir techniškai tvarkingoms liepsną sulaikančioms automatinėms sklendėms.

230. Pagal patvirtintą grafiką būtina tikrinti technologinėse kiauptymėse ugnį sulaikančių įrenginių techninę būklę ir jų veikimą.

231. Automobilinės cisternos, transportuojančios ypač degias, labai degias ir degias skystas bei dujines medžiagas ir preparatus, turi būti įžemintos (vežant, pripilant ir išpilant), turėti pirminių gaisro gesinimo priemonių. Duslintuvų vamzdžiai turi būti su techniškai tvarkingais kibirkščių gesikliais.

232. Sprogių ir gaisringų medžiagų išpylimo ir pripilimo vietos turi būti švarios, išlietos ypač degios, labai degios ir degios skystos medžiagos ir preparatai išvalomi, o tos vietos – užpilamos smėliu arba sorbentu.

233. Guminės arba kitos iš elektrai nelaidžių medžiagų pagamintos žarnos, naudojamos geležinkelio cisternoms, automobilinėms cisternoms ir aparatams pripildyti, turi būti įžemintos. Vienas įžeminimo galas turi būti prilituojamas arba pritvirtinamas varžtu prie žarnos antgalio, o kitas – sujungiamas su įžemintu naftos produkto vamzdynu.

Naftos produktai

234. Šiame poskyryje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai privalomi visoms įmonėms, sandėliuojančioms, transportuojančioms ir perpilantioms naftą ir jos produktus.

235. Nesant stacionaraus elektros apšvietimo, pagal sprogimą pavojingoms patalpoms, aparatūrai ir kitai įrangai laikinai apšviesti būtina naudoti sprogiai aplinkai saugius akumuliatorinius prožektorius. Prožektoriai turi būti įjungiami ir išjungiami už sprogimo atžvilgiu pavojingos zonos ribų.

236. Į įmonės teritoriją draudžiama įvažiuoti transporto priemonėms su netvarkingais kibirkščių gesikliais, neturinčioms įžeminimo įrenginių ir gaisro gesinimo priemonių.

237. Rūkyti įmonės teritorijoje leidžiama tik specialiai įrengtose ir atitinkamai pažymėtose vietose.

238. Vietose, kur gali susidaryti naftos ir jos produktų garai, būtina naudoti kibirkščiavimo nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius.

239. Naftos ir jos produktų siurblinėse turi būti iškabintos technologinių vamzdynų ir armatūros išdėstymo schemas.

240. Siurbliai ir vamzdiniai turi būti sandarūs. Pastebėtą naftos produktų nuotėkį būtina nedelsiant sustabdyti.

241. Siurblinėje neturi kauptis nafta ir jos produktai. Grindis ir latakus siurblinėje būtina nuolat nuplauti. Hidraulinės užtvartos turi būti techniškai tvarkingos.

242. Besitrinančios įrenginių dalys turi būti reguliariai sutepamos, siurblių ir riebokšlių temperatūra – nuolat kontroliuojama. Pastebėti gedimai turi būti nedelsiant pašalinti.

243. Ant naftos ir jos produktų rezervuarų turi būti nurodyta produkto rūšis, rezervuaro tipas ir maksimalus pripilimo lygis. Draudžiama rezervuarus perpildyti.

244. Tikrinant rezervuarus, būtina naudoti kibirkščiavimo nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius.

245. Leidžiama remontuoti tik visiškai ištuštintus rezervuarus ir vamzdynus. Vamzdynai turi būti išjungti, visos angos atidarytos, nuodugniai išvalytos (išgarintos ir išplautos). Būtina įsitikinti, kad juose nėra sprogios dujų koncentracijos.

246. Naftos produktų rezervuarus juosiantys pylimėliai ir perėjimo tilteliai turi būti tvarkingi, pažeistas vietas būtina nedelsiant sutvarkyti. Pylimėlių apjuostos vietos viduje ir 10 m atstumu apie ją draudžiama laikyti bet kokias medžiagas ir įrenginius. Joje turi būti laiku pjaunama ir šalinama žolė.

247. Angos lygiui matuoti ir mėginiams iš rezervuaro imti turi būti sandariai uždarytos.

248. Ant rezervuaro stogo išsiliejusią naftą ar jos produktus būtina nedelsiant pašalinti, o stogą – sausai nuvalyti. Draudžiama ant rezervuaro palikti valymo reikmenis.

249. Perkūnijos metu draudžiama matuoti naftos ir jos produktų lygį, imti jų mėginius, atlikti perpylimo darbus.

250. Šildyti klampus naftos produktus rezervuaruose (iki nustatytos ribos) leidžiama, kai jų lygis virš kaitintuvų yra ne mažesnis kaip 0,5 m.

251. Draudžiama naftos produktus į rezervuarą pilti krentančia srove. Rezervuaro pripylimo (ištuštinimo) greitis neturi viršyti rezervuare įrengtų kvėpavimo ir apsauginių vožtuvų suminio pralaidumo galimybių.

252. Antžeminiuose rezervuaruose nafta ir jos produktai turi būti apsaugoti nuo kaitimo dėl tiesioginių saulės spindulių.

253. Sankasose esančių kanalizacinių angų, skirtų naftos produktams ir lietaus vandeniui nutekėti, užtvariniai įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi. Normaliomis darbo sąlygomis užsklandos turi būti uždarytos.

254. Remontuojant vamzdžius, kertančius apsauginį žemės pylimą, jei darbai vyksta ne ilgiau kaip 1 parą, vietoj pažeisto žemės pylimo būtina įrengti laikiną.

255. Prie perpylimo estakados dviejų dviašių arba vieno keturašio vagono atstumu turi būti įrengti signaliniai ženklai – kontroliniai stulpeliai, už kurių draudžiama važiuoti šilumvežiams.

256. Sąstatų įvažiavimą į laisvus geležinkelio kelius ir estakadas naftai perpilti turi kontroliuoti įmonės darbuotojai.

257. Šilumvežiams draudžiama važiuoti geležinkelio keliais, prie kurių įrengti perpylimo įrenginiai.

258. Naftos ir jos produktų perpylimo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi. Naftos ir jos produktų nuotėkį – sustabdyti.

259. Draudžiama pilti naftos produktus iš geležinkelio cisternų į automobilines cisternas ne tam skirtose vietose.

260. Geležinkelio cisternos turi būti skirstomos ir atkabinamos už perpylimo estakados ribų. Perpilant naftą ir jos produktus, kurių garų pliūpsnio temperatūra mažesnė kaip 61° C, estakadoje draudžiama manevruoti. Naudojant hermetinio pylimo įrenginius, perpylimo operacijos metu geležinkelio cisternoms su naftos produktais galima leisti įvažiuoti į laisvus estakados kelius.

261. Į perpylimo estakadas traukinio cisternų sąstatas turi įvažiuoti lėtai, netrukčiodamas.

262. Stabdyti ypač degių ir labai degių naftos produktų perpylimo estakadose cisternas metaliniais stabdymo įrankiais draudžiama. Šiam tikslui turi būti naudojami mediniai pleištai, trinkelės arba specialūs ratstabdžiai, pagaminti iš kibirkščiaavimo nesukeliančių medžiagų.

263. Uždarant ir atidarant cisternų dangčius, atjungiant perpylimo įrenginius ir prijungiant juos prie geležinkelio cisternų, pervežančių ypač degius, labai degius ir degius skysčius, būtina vengti smūgių. Naudojami instrumentai turi būti pagaminti iš kibirkščiaavimo nesukeliančių medžiagų. Perpylimo žarnos antgalis turi būti nuleistas iki cisternos dugno. Cisternų angų dangčiai turi būti su tarpikliais.

264. Perkūnijos metu naftos ir jos produktų perpylimo darbus būtina nutraukti, geležinkelio cisternų angas – uždaryti.

265. Pildyti geležinkelio cisternas leidžiama, jei jos yra techniškai tvarkingos ir ant jų korpuso yra žymos apie atliktą cisternų apžiūrą ir techninius bandymus.

266. Pradėti perpylimo iš geležinkelio cisternos darbus galima tik tuomet, kai iš šio kelio išvažiuoja šilumvežis, o po cisternos ratais padėti specialūs ratstabdžiai.

267. Pastebėjus naftos ir jos produktų nuotėkį iš geležinkelio cisternos, pylimo į šią cisterną darbus būtina nedelsiant sustabdyti, kol bus pašalintas gedimas.

268. Baigus naftos ir jos produktų perpylimo darbus, visi perpylimo įrenginiai turi būti ištuštinti, o cisternų angų dangčiai – sandariai uždaryti.

269. Geležinkelio cisternų perpylimo įrenginiuose naftą ir jos produktus leidžiama šildyti tik garu arba specialiais tam tikslui naudojamais šildytuvais.

270. Garo gyvatukams, kurie naudojami geležinkelio cisternose klampiams naftos produktams šildyti, garai turi būti tiekiami tik tada, kai gyvatukai panardinti į ne mažesnę kaip 0,5 m gylį. Šildymo metu būtina stebėti, kad dėl naftos ir jos produktų kylančios temperatūros ir plėtimosi nafta ir jos produktai neišsiliėtų iš cisternos.

271. Cisternose šildomo skysčio temperatūra turi būti 15° C žemesnė už šio skysčio garų pliūpsnio temperatūrą. Jei naftai ir jos produktams šildyti naudojami elektriniai šildytuvai, iš cisternų pilti naftą ir jos produktus draudžiama.

272. Bėgiai, estakados, vamzdynai, teleskopiniai vamzdžiai ir žarnų antgaliai turi būti įžeminti.

273. Keliai ir tilteliai gaisriniais automobiliams važiuoti turi būti tvarkingi ir laisvi. Per vamzdynus pereiti turi būti įrengti nedegūs tilteliai.

274. Krante esantys naftos ar jos produktų vamzdynai turi turėti avarines sklendes, įrengtas 30 m atstumu nuo prieklauskos (kranto).

275. Kilnojamųjų perpylimo vamzdynų (žarnų) sujungimo movos ir jungtys turi būti metalinės, bet nekeliančios kibirkščiavimo arba taip įtaisytos, kad kibirkščių būtų išvengta.

276. Laivai, kuriuose yra naftos ar ypač degių, labai degių jos produktų, turi būti švartuojami ir prie prieklauskos tvirtinami nemetaliniais lynais. Išimties atveju leidžiama naudoti metalinius švartavimo lynus, tačiau denio darbo vietos ir bortų stulpeliai, prie kurių švartuojami lynai, turi būti padengti medžiaga, nesukeliančia kibirkščiavimo.

277. Draudžiama naftos produktus pilti į tanklaivį, jeigu jo kapitonas neturi dokumento, patvirtinančio, kad laivas atitinka gaisrinės saugos reikalavimus.

278. Tanklaiviai iki vamzdynų sujungimo su naftos ar jos produktų perpumpavimo žarnomis turi būti įžeminti. Įžeminimo įrenginiai nuimami tik baigus naftos ir jos produktų perpylimo darbus ir atjungus laivo vamzdynus nuo prieklauskos žarnų.

279. Žarnos, jungiančios laivo vamzdyną su krante esančiais perpylimo įrenginiais, turi būti tokio ilgio, kad laivas galėtų laisvai plūduriuoti prie prieklauskos.

280. Žarnos turi būti kabinamos prie lyno arba klojamos ant medinių padėklų. Jos turi būti patikimai pakabintos ir pritvirtintos, kad negalėtų nukristi, nutrūkti ir trintis.

281. Tvirtinant ir ardant sujungimo vamzdynus ir žarnas, jungiančias laivą su kranto įrenginiais, būtina naudoti kibirkščiavimo nesukeliančius įrankius.

282. Visos grandinės, skrysčiai ir kiti kėlimo įrenginiai turi būti sutepti, o grandinės ir denio lietimosi vietos – uždengtos nedegiais skydais.

283. Prieklauką ir laivą aptarnaujantis personalas privalo nuolat stebėti perpylimo darbų eigą ir įrenginių būklę.

284. Perpilant naftą ir jos produktus prieklaukose, 20 m spinduliu nuo darbo vietos apšvietimui būtina naudoti sprogiai aplinkai saugius šviestuvus.

285. Perpilant naftą ir jos produktus prieklaukose ir arčiau negu 20 m nuo jų draudžiama:

285.1. atlikti ugnies darbus, naudoti atvirą ugnį, rūkyti;

285.2. būti pašaliniais asmenimis;

285.3. pilti produktus, kurių temperatūra didesnė kaip 80° C.

286. Perkūnijos metu naftos ar jos produktų perpylimo darbai turi būti nutraukti.
287. Aikštelėse, kuriose įrengti pylimo įrenginiai, skysčiai turi laisvai nutekėti per hidraulinę užtvaramą į gamybinę kanalizaciją arba specialų surinktuvą.
288. Į įmonės teritoriją gali įvažiuoti tiek automobilinių cisternų, kiek jų vienu metu galima aptarnauti pylimo įrenginių aikštelėje.
289. Draudžiama į pylimo įrenginių aikštelę įvažiuoti techniškai netvarkingoms transporto priemonėms, taip pat ten jas remontuoti.
290. Automobilinėse cisternose, gabenančiose ypač degius ir labai degius skysčius, turi būti techniškai tvarkingi įrenginiai, skirti cisternoms prijungti prie estakados įžeminimo kontūro. Automobilinių cisternų duslintuvai turi būti su techniškai tvarkingais kibirkščių gesikliais, išvestais į priekį. Automobilinėse cisternose turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių.
291. Automobilinės cisternos, gabenančios ypač degius ir labai degius skysčius, turi būti įžemintos elektros krūvio nuvedikliais.
292. Prieš pildamas naftos produktus į automobilinę cisterną, įmonės personalas turi patikrinti jos techninę būklę ir esamas gaisro gesinimo priemones.
293. Produktų pylimą į automobilines cisternas turi kontroliuoti operatorius.
294. Automobilinės cisternos, į kurią pilama nafta ir jos produktai, variklis turi būti išjungtas. Transporto priemonę vairuojantis asmuo privalo stebėti naftos ir jos produktų pylimo procesą. Veikiant automatinei naftos ir jos produktų pylimo sistemai, transporto priemonę vairuojantis asmuo turi vykdyti šios sistemos instrukcijoje nustatytus reikalavimus.
295. Naftos ir jos produktų pylimo estakadoje turi būti ne mažiau kaip 2 standžios vilktys automobilinėms cisternoms nutempti kilus gaisrui.
296. Baigus pilti naftą ir jos produktus, žarnos ir antgaliai iš angos turi būti ištraukiami tik išbėgus iš jų naftai ir jos produktams. Automobilinės cisternos angą uždaryti dangčiu reikia atsargiai, be smūgių.
297. Užvesti perpildytų ir naftos produktais aplaistytų automobilinių cisternų, taip pat šalia jų stovinčių transporto priemonių variklius draudžiama.
298. Naftos bazėse, pylimo ir perpumpavimo stotyse turi būti sudarytos vamzdynų technologinės schemos, kuriose kiekvienas vamzdynas turi būti atskirai pažymėtas, o uždaromoji armatūra – sunumeruota.
299. Aptarnaujantis personalas privalo žinoti vamzdynų technologinę schemą, taip pat sklendžių vietą ir jų paskirtį, mokėti perjungti sklendes ištikus avarijai ar kilus gaisrui.
300. Technologiniai vamzdynai ir jų armatūra turi būti sandarūs, prieš eksploatavimą, po kapitalinio remonto ir periodiškai turi būti bandomi.
301. Draudžiama vamzdynus remontuoti naudojant ugnį, kai juose yra naftos ar jos produktų.
302. Pažeistas rektifikacinių kolonų ir jų atramų šiluminės izoliacijos vietas būtina nedelsiant suremontuoti. Šiluminė izoliacija turi būti švari, sutvarkyta ir išklota taip, kad po ja negalėtų nutekėti skystis korpusu.
303. Kieta aikštelės danga po šilumokaičiais ir apsauginiai borteliai turi būti tvarkingi ir neužteršti degiomis medžiagomis. Įrengimai išsiliejusiam produktui nuplauti, kanalizacijos loviai turi būti parengti darbui.

Civilinė pirotechnika

304. Šiame poskyryje išdėstyti pagrindiniai civilinių pirotechnikos priemonių (toliau – pirotechnikos priemonės) laikymo, gabenimo, krovos, pardavimo, naudojimo gaisrinės saugos reikalavimai.
305. Pirotechnikos priemonių sandėliai pagal laikomų pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekį skirstomi į atskirai stovinčius, įrengtus kitos paskirties pastatuose ir įrengtus specializuotose pirotechnikos priemonių parduotuvėse. Specializuota pirotechnikos priemonių parduotuvė (toliau –

specializuota parduotuvė) – prekybinės paskirties pastatas ar patalpa, kuriuose esančių prekių asortimentą sudaro tik pirotechnikos priemonės ir (ar) ginklai, šaudmenys. Pirotechnikos priemonės laikyti leidžiama ir kilnojamosiose sandėliuose (konteineriuose, specialiuose automobiliuose, jų priekabose).

306. Maksimalus leistinas sandėliuose laikyti pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekis nustatomas pagal galimo sprogo poveikį žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui ir aplinkai.

307. Norint sandėliuoti pirotechnikos priemones, kurių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 1000 kg, būtina parengti pavojaus ir rizikos analizę ir ją suderinti su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu.

308. Pirotechnikos priemonės, kurių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 1000 kg, turi būti laikomos atskirai stovinčiuose vienaukščiuose statiniuose.

309. Sandėlyje laikyti didesnį, nei leistina, pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekį draudžiama.

310. Draudžiama pirotechnikos priemonės sandėliuoti kultūros, mokslo, gydymo įstaigose, viešbučių, poilsio paskirties pastatuose, gyvenamuosiuose pastatuose ir jų rūsiuose, taip pat kituose pagal gaisrą ir sprogamą pavojinguose pastatuose.

311. Specializuotose parduotuvėse įrengtuose sandėliuose laikomų pirotechnikos priemonių bendras pirotechninio mišinio kiekis neturi viršyti 60 kg.

312. Specializuotose parduotuvėse pirotechnikos priemonių sandėliai turi būti įrengti atskirose patalpose, turinčiose išėjimą tiesiai į lauką, atitvertose pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir antro tipo priešgaisrinėmis perdangomis.

313. Pirotechnikos priemonių sandėliai, kuriuose laikomų pirotechnikos priemonių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 60 kg, turi būti įrengti tik vienaukščiuose statiniuose, kurių tūriniai, planiniai ir inžineriniai sprendimai atitinka A_{sg} kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų patalpoms keliamus reikalavimus.

314. Pirotechnikos priemonių sandėliuose, neatsižvelgiant į patalpos plotą, pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus turi būti sumontuota automatinė gaisro signalizacija.

315. Sandėliuose pirotechnikos priemonės turi būti apsaugotos nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio.

316. Sandėlių stelažų lentynos turi būti iš ne žemesnės kaip A1 degumo klasės statybos produktų, tvarkingos ir neperkrautos. Stelažo aukštis turi būti ne didesnis kaip 4 m.

317. Sandėliuose praeigų tarp stelažų plotis turi būti ne mažesnis kaip 1,2 m, o tarp sienų labiausiai išsikišančių konstrukcijų ir stelažų – ne mažesnis kaip 0,8 m. Skersinės praeigos tarp stelažų turi būti įrengiamos kas 40 m.

318. Rietuvių, kuriose laikomos pirotechnikos priemonių pakuotės, aukštis turi būti ne didesnis kaip 2,5 m, o plotis – ne didesnis kaip 5 m. Praeigos tarp rietuvių turi būti ne siauresnės kaip 1,5 m. Skersinės – ne siauresnės kaip 0,8 m, praeigos tarp rietuvių turi būti įrengiamos kas 6 m.

319. Sandėliuose ant išėjimo durų turi būti iškabinta pirotechnikos priemonių sandėliavimo schema, kurioje turi būti nurodytas maksimalus leistinas laikyti pirotechnikos priemonių ir pirotechninio mišinio kiekis bei informacija apie priemones, kurias galima naudoti užsidedus laikomoms pirotechnikos priemonėms gesinti.

320. Pirotechnikos priemonių sandėliuose turi būti įrengtas tik natūralus vėdinimas.

321. Sandėliuoti pirotechnikos priemones kartu su kitomis medžiagomis ir preparatais draudžiama.

322. Pirotechnikos priemonės turi būti laikomos ne arčiau kaip 1 m nuo šildymo ir elektros prietaisų.

323. Prekybinės paskirties pastatuose ir patalpose (išskyrus specializuotas parduotuves) galima prekiauti pirotechnikos priemonėmis, išskyrus 4 kategorijos fejerverkus, T2 kategorijos teatrines pirotechnikos priemones ir P2 kategorijos kitas pirotechnikos priemones. Bendras jų kiekis vienoje prekybos vietoje turi būti ne didesnis kaip 50 kg, pirotechninio mišinio kiekis – ne didesnis kaip 10 kg.

324. Specializuotų parduotuvių prekybos salėse leidžiama laikyti ne daugiau kaip 100 kg pirotechnikos priemonių, kurių bendras sudėtinio pirotechninio mišinio kiekis ne didesnis kaip 20 kg.

325. Pirotechnikos priemonių, kuriomis prekiaujama laikinose prekybos pirotechnikos priemonėmis vietose, bendras kiekis vienoje prekybos vietoje turi būti ne didesnis kaip 30 kg, pirotechninio mišinio – ne didesnis kaip 6 kg.

326. Laikinoje pirotechnikos priemonių prekybos vietoje turi būti ne mažesnės kaip 4 kg talpos gesintuvas ir nedegus audeklas.

327. Parduotuvių (išskyrus specializuotas) ne darbo metu pirotechnikos priemonės turi būti laikomos nedegiose spintose arba tam pritaikytose patalpose.

328. Prekiaujant pirotechnikos priemonėmis būtina laikytis šių reikalavimų:

328.1. pirotechnikos priemones parduoti pažeistoje pakuotėje draudžiama;

328.2. rūkyti, naudoti atvirą ugnį, uždegti ir bandyti pirotechnikos priemones prekybos vietoje griežtai draudžiama;

328.3. prekiauti pirotechnikos priemonėmis savitarnos būdu draudžiama.

329. Pirotechnikos priemonės turi būti gabenamos laikantis pavojingų krovinių gabenimo taisyklių.

330. Gabenti pirotechnikos priemones techniškai netvarkinga transporto priemone draudžiama. Transporto priemonėje, gabenančioje pirotechnikos priemones, neturi būti pašalinių daiktų ar kitos produkcijos. Dėžės su pirotechnikos priemonėmis transporto priemonėje turi būti patikimai pritvirtintos.

331. Draudžiama transporto priemones su pirotechnikos priemonėmis palikti stovėti gyvenamosiose vietovėse, šalia gaisro ar sprogimo atžvilgiu pavojingų objektų.

332. Perkraunamas pirotechnikos priemones draudžiama mėtyti, vartyti, daužyti vieną į kitą ir į kitus daiktus.

333. Naudoti pirotechnikos priemones leidžiama tik griežtai laikantis gamintojo instrukcijos reikalavimų.

334. Naudoti pirotechnikos priemones masinių renginių metu patalpose (kai susirenka daugiau kaip 100 žmonių), taip pat naudoti 4 kategorijos fejerverkus, T2 kategorijos teatrines pirotechnikos priemones ir P2 kategorijos kitas pirotechnikos priemones atviroje teritorijoje masinių renginių metu leidžiama tik rašytiniu įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžios įstaigos sutikimu. Masinio renginio organizatoriai privalo ne vėliau kaip prieš penkias dienas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžiai įstaigai pateikti dokumentus apie naudojamą pirotechnikos priemones (pirotechninio mišinio kiekį, naudojimo būdą, atliekamų darbų saugos instrukcijas).

335. Renginio organizatoriai privalo užtikrinti pirotechnikos priemonių paleidimo aikštelėje esančių žmonių saugą: kiekvieną kartą numatyti gaisro ar sprogimo pavojaus zonos ribas, neįleisti į šią zoną pašalinių asmenų, pasirūpinti, kad būtų naudojami tik tinkamai veikiantys pirotechnikos priemonių paleidimo įrenginiai, o žiūrovai būtų už gaisro ar sprogimo pavojaus zonos ribų.

Dujos

336. Dujų tinklai ir kiti dujų ūkio įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktuose nustatytų gaisrinės saugos reikalavimų.

337. Gamybinėse patalpose ir sandėliuose, kuriuose naudojamos arba laikomos medžiagos ir preparatai, galintys išskirti degių dujų ar garų, turi būti įrengti oro aplinkos dujų signalizatoriai, turintys šviesos ir garso signalų įrenginius. Esant pavojingai dujų koncentracijai, būtina išvėdinti patalpas, surasti dujų nuotėkio priežastį ir ją pašalinti.

338. Sandėliuojami dujų balionai neturi būti veikiami šilumos ir kritulių. Draudžiama laikyti dujų balionus kitos paskirties sandėliuose.

339. Į sandėlius, kuriuose laikomi degių dujų balionai, draudžiama įeiti asmenims, dėvintiems avalynę arba drabužius, galinčius sukelti kibirkščiavimą.

340. Draudžiama dirbti ir liesti deguonies balionų ventilius tepaluotais rūbais, pirštinėmis ar rankomis.
341. Laikyti dujų balionus grupėmis leidžiama nedegiose vėdinamose spintose ir prie ne žemesnio kaip REI 45 atsparumo ugniai pastatų sienų.
342. Dujų balionai nuo šildymo prietaisų turi būti laikomi ne mažesniu kaip 1 m atstumu.
343. Dujų balionų sandėliuose draudžiama laikyti kitas medžiagas ir įrenginius.
344. Pripildyti dujų (išskyrus technines dujas) balionai turi būti laikomi ir transportuojami vertikaliai arba horizontaliai su ant antgalių užsuktomis aklėmis. Horizontaliai ant rėmų arba stelažų laikomų balionų rietuvės turi būti ne aukštesnės kaip 1,5 m, o visi ventiliai – nukreipti į vieną pusę.
345. Aplink degių dujų balionų sandėliavimo vietas draudžiama laikyti degias medžiagas, dirbti su atvira ugnimi arba rūkyti mažesniu kaip 10 m atstumu.
346. Dujų balionai, kuriuose pastebėtas dujų nuotėkis, turi būti nedelsiant išnešami iš sandėlio.
347. Degių dujų balionai turi būti laikomi vienaukščiuose, neturinčiuose palėpių sandėliuose, kurių konstrukcijos lengvai išardomos.
348. Degių dujų balionai turi būti laikomi atskirai nuo deguonies, suslėgtojo oro, chloro, fluoro ir kitų oksidatorių bei toksinių dujų balionų.
349. Draudžiama dujų balionus statyti prie evakuacijos keliuose esančių durų, pastatų pagrindinių fasadų pusės, prie įvažų.
350. Dujotiekių vamzdynus draudžiama naudoti įžeminimui.
351. Draudžiama palikti be priežiūros įjungtus neautomatinius dujinius prietaisus.
352. Patalpose pajutus dujų kvapą, būtina nedelsiant užsukti dujotiekio čiaupą, išvėdinti visas patalpas ir iškviešti avarinę dujų tarnybą. Kol bus pašalintas gedimas, patalpose draudžiama degti degtukus, rūkyti, naudotis atvira ugnimi, įjungti ir išjungti elektros prietaisus.
353. Aptikus dujų nuotėkį iš dujotiekio ar įrenginio, būtina nedelsiant aptverti avarinę zoną ir pastatyti atitinkamus įspėjamuosius ženklus, atjungti pažeistą vamzdyno dalį ar įrenginį.
354. Draudžiama naudoti atvirą ugnį dujų nuotėkio vietai nustatyti.

VI. MEDŽIAGŲ SANDĖLIAVIMAS

Sandėliavimo reikalavimai pastatuose, patalpose

355. Medžiagos turi būti laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamą medžiagą (vanduo, putos, dujos ir t. t.), taip pat pagal jų fizikines bei chemines savybes ir sprogamumą bei gaisringumą (8 priedas).
356. Individualiame garaže galima laikyti ne daugiau kaip 40 litrų automobilių kuro ir ne daugiau kaip 10 litrų tepalų. Tokių automobilių kuro ir tepalų kiekį leidžiama laikyti sandariai uždarytoje tam skirtoje taroje.
357. Ant išorinės sandėlio durų (vartų) pusės – turi būti ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių sprogamumą ir gaisringumą.
358. Rūgščių laikymo vietose turi būti ir neutralizuojančių medžiagų (kreidos, kalkių) atsarga. Rūgščių laikymo vietos turi būti pažymėtos. Reikia vengti sandėliuojamų azoto ir sieros rūgščių sąlyčio su organinės kilmės medžiagomis (mediena, šiaudai ir t. t.).
359. Medžiagos, aktyviai reaguojančios su vandeniu (karbidai, šarminiai metalai, bario peroksidas, natrio hidratas ir kt.), turi būti laikomos atskiroje patalpoje, sandarioje taroje, ne žemiau kaip 0,15 m virš grindų.
360. Chemikalai turi būti fasuojami atskirose patalpose. Išsiliejusius ar išbirusius chemikalus būtina nedelsiant išvalyti ir padaryti nekenksmingus. Pakuotę (popierių, drožles, vatą ir t. t.) būtina laikyti atskiroje patalpoje.
361. Metalų (aliuminio, cinko, nikelio ir kt.) milteliai, galintys savaime užsidegti, turi būti laikomi atskirose patalpose, hermetiškoje taroje ir apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių.

362. Amonio salietra nuo kitų mineralinių medžiagų turi būti laikoma patalpoje, atskirtoje pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir trečio tipo priešgaisrinėmis perdangomis. Sukietėjusią amonio salietrą draudžiama trupinti naudojant sprogstamąsias medžiagas arba kibirkštį skeliančius įrankius.

363. Prieš sandėliuojant mineralines trąšas, patalpas būtina išvalyti, kad neliktų kitų medžiagų (tepalo, durpių, šieno ir t. t.) likučių.

364. Sandėliuose draudžiama laikyti elektros ir automobilinius krautuvus, motorines transporto priemones ir įkrauti jų akumuliatorius. Krovos mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Savaeigiai mechanizmai ne darbo metu turi būti laikomi jiems skirtose patalpose.

365. Sandėliuose draudžiama užkrauti langus, duris ir vartus.

366. Draudžiama sandėliuose rūkyti ir naudoti atvirą ugnį.

367. Draudžiama įrengti sandėlius A_{sg}, B_{sg}, C_g kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpose, per kurias tranzitu nutiesti elektros kabeliai ir dujų bei degių skysčių vamzdynai.

368. Medžiagos, laikomos ne lentynose, turi būti sudėtos į rietuves. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m², medžiagų, laikomų ne lentynose, sandėliavimo vietos turi būti pažymėtos juostomis ant grindų. Ne sandėliavimo vietose laikyti medžiagas draudžiama.

369. Degių ir nedegių medžiagų, kurios laikomos degiose pakuotėse, sandėliuose draudžiama naudoti elektros šildytuvus su atvirais kaitinimo elementais, virykles ir kitus buitinius elektros prietaisus.

370. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 50 m², praeigos tarp stelažų, rietuvių ir nuo rietuvių iki sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų turi būti ne siauresnės kaip 0,8 m ir neužkrautos.

371. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m², praeigos tarp stelažų, rietuvių turi būti ne siauresnės kaip 1,2 m, o tarp sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų ir rietuvių – ne siauresnės kaip 0,8 m.

372. Skersinės praeigos tarp stelažų turi būti įrengiamos kas 40 m.

373. Pluoštinių medžiagų ryšulius draudžiama ardyti sandėlio patalpose.

374. Sandėliuose draudžiama perpilti naftos produktus.

375. Sandėliuose laikomų ypač degių, labai degių ir degių skysčių statines būtina krauti kamščiais į viršų. Tuščių tarą laikyti toje pačioje patalpoje draudžiama.

376. Lakų ir dažų sandėliuose draudžiama laikyti dažų, lakų ir tirpiklių atsargas pažeistoje ar atviroje taroje.

377. Pašarų saugyklose būtina periodiškai matuoti šieno kaitimo temperatūrą: pirmąsias 20 dienų pradėjus krauti šieną temperatūra turi būti matuojama kasdien. Jeigu šienas nekaista, kitas 20 dienų temperatūra turi būti matuojama kartą per savaitę. Baigus dirbtinį šieno džiovinimą, temperatūra turi būti matuojama dar 3 savaites. Temperatūros matavimo rezultatai turi būti registruojami žurnale.

Sandėliavimas atvirose teritorijose

378. Šiame skirsnyje išdėstyti sandėliavimo reikalavimai atvirose teritorijose.

379. Atvirose teritorijose įvairias talpyklas su reaktyvais, ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais galima sustatyti grupėmis, ne didesnėmis kaip po 100 vienetų, arba laikyti ne daugiau kaip 5 tonas minėtų medžiagų vienoje grupėje. Atstumas tarp šių grupių turi būti ne mažesnis kaip 5 m. Aplink teritoriją, atsižvelgiant į laikomų medžiagų kiekį, reikia įrengti užtvartas, kurios atlaikytų išsiliejęs iš didžiausios talpyklos skysčių hidrostatinį slėgį.

380. Medienos ir rąstų rietuvės turi būti lengvai prieinamos ir privažiuojamos iš visų pusių. Rietuvių plotis ir aukštis turi būti ne didesnis kaip 6 m, o praeigų tarp jų plotis – ne mažesnis kaip 4 m.

381. Medienos pjuvenos gali būti sandėliuojamos kieto pagrindo aikštelėse krūvose, ne mažesniu kaip 15 m atstumu nuo pastatų ir statinių. Krūvų plotis ir aukštis turi būti ne didesnis kaip 6 m, o praeigos tarp jų – ne siauresnės kaip 4 m.

382. Draudžiama sandėliuoti anglis asfaltu ar medžio danga išklotose aikštelėse, ant šilumos šaltinių (gartiekių, karšto vandens vamzdžių ir kt.), virš elektros kabelių tunelių, taip pat po elektros perdavimo linijomis.

383. Skirtingų rūšių anglys turi būti kraunamos į atskiras krūvas. Atvežtas anglis draudžiama krauti ant senų anglių, jeigu jos laikomos ilgiau kaip 1 mėnesį.

384. Kai anglių krūvos ne aukštesnės kaip 3 m, tarpai tarp jų turi būti ne mažesni kaip 1 m, kai krūvos aukštesnės – ne mažesni kaip 2 m.

385. Anglių temperatūrą krūvose būtina nuolat kontroliuoti. Temperatūrai pakilus aukščiau kaip 60° C, susidariusią galimo savaiminio užsidegimo židinio vietą būtina suplūkti arba pašalinti įkaitusias anglis ir nedelsiant tą vietą užpilti neįkaitusiomis anglimis ir kruopščiai jas suplūkti. Draudžiama anglis aušinti vandeniui krūvose.

386. Durpių krūvos aukštis neturi viršyti 3 m, pagrindo ilgis – 80 m, plotis – 15 m. Krūvos turi būti kraunamos poromis, paliekant 4 m tarpą, o tarpai tarp gretimų krūvų porų turi būti ne siauresni kaip 20 m.

387. Durpių temperatūrą krūvose būtina nuolat kontroliuoti. Temperatūrai pakilus aukščiau kaip 60° C, atsiradusią galimo savaiminio užsidegimo židinio vietą būtina suplūkti arba pašalinti įkaitusias durpes ir nedelsiant tą vietą užpilti neįkaitusiomis durpėmis ir kruopščiai jas suplūkti.

388. Atviroje teritorijoje sandėliuojamų naudotų padangų ir (ar) gumos atliekų savininkas, valdytojas, naudotojas privalo parengti ir su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga suderinti padangų, gumos atliekų sandėliavimo schemą.

389. Saugomų padangų, gumos atliekų rietuvėms išdėstyti taikomi šie reikalavimai:

389.1. rietuvės ilgis ir plotis turi būti ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 3 m;

389.2. tarpai tarp rietuvių turi būti ne siauresni kaip 10 m, tarp rietuvių ir sklypo ribos – ne siauresni kaip 5 m.

390. Sklypą, kuriame sandėliuojamos gumos atliekos ir (ar) padangos, būtina aptverti ne žemesne kaip 2 m aukščio tvora.

391. Išoriniui sklypo, kuriame sandėliuojamos gumos atliekos ir (ar) padangos teritorijos perimetru turi būti įrengta ne siauresnė kaip 1,5 m pločio mineralizuota juosta.

392. Sklypo teritorijoje, kur sandėliuojamos gumos atliekos ir (ar) padangos, draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį. Joje turi būti gaisrinės saugos ženklai, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį, taip pat turi būti sukaupta smėlio arba žvyro atsarga gaisrui gesinti.

393. Atstumas nuo lauke laikomų pašarų ar šiaudų kūgio iki elektros tiekimo oro linijos turi būti ne mažesnis kaip 15 m, iki kelių – 20 m, iki pastatų – 15 m.

VII. MASINIO SUSIBŪRIMO RENGINIAI

394. Šiame skyriuje išdėstyti gaisrinės saugos reikalavimai renginiams, kurių metu susirenka 100 ir daugiau žmonių.

395. Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas ar asmuo, atsakingas už renginio organizavimą (vakarą, susirinkimą, spektaklį, kino seansą, koncertą ir t. t.), privalo kruopščiai patikrinti patalpų gaisrinę būklę: evakuacijos kelius, ryšio priemones, evakuacinį bei avarinį apšvietimą, gaisrinę automatiką, pirmines gaisro gesinimo priemones. Pastebėtus trūkumus būtina pašalinti iki renginio pradžios.

396. Kultūros renginių metu turi būti budėti asmenys, supažindinti su gaisrinės saugos reikalavimais ir žmonių evakuavimo kilmę gaisrui tvarka. Vaikų šventėse turi būti budintis personalas. Budintis personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų.

397. Kultūros renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų. Praeigos, išėigos turi būti išdėstytos taip, kad nesikirstų žmonių srautai.

398. Masinių renginių patalpose draudžiama:

- 398.1. siaurinti takus tarp kėdžių eilių ir pristatyti papildomas kėdes, fotelius, suolus;
- 398.2. užrakinti duris ir uždaryti langines;
- 398.3. naudoti degias dekoracijas, scenos užuolaidas, apipavidalinti sceną ypač degiomis ir labai degiomis medžiagomis;
- 398.4. laikyti dekoracijas, inventorių po scena ar pakyla;
- 398.5. evakuacijos keliuose įrengti veidrodžius, durų imitaciją;
- 398.6. įleisti į patalpas daugiau žmonių, negu numatyta technologinėje projekto dalyje;
- 398.7. scenos apšvietimo ir kitiems efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus.
399. Per rengiamas Kalėdų ir Naujųjų metų šventes eglė turi stovėti ant tvirto pagrindo (stovo ar statinės su smėliu), atokiai nuo durų ir netrukdyti išeiti iš patalpos. Eglės šakos turi būti per metrą nuo lubų ir sienų.
400. Eglės iluminacija turi būti įrengta laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų. Girliandų lemputės turi būti ne galingesnės kaip 25 W, laidai – variniai ir lankstūs.
401. Pastebėjus bent mažiausią eglės apšvietimo sutrikimą (įkaitusius laidus, dažnai perdegančias lemputes, kibirkštis ir pan.), apšvietimą būtina išjungti.
402. Draudžiama eglės puošti degiomis medžiagomis, žvakutėmis ir bengališkosiomis ugnimis.
403. Atrakcionams, pramoginiams ir kitiems masiniams renginiams bei religinėms apeigoms skirtų palapinių, namelių ir kitų statinių parinkimo vieta turi būti suderinta su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga.

VIII. GAISRŲ GESINIMO PRIEMONĖS IR GAISRINĖ ĮRANGA

404. Šiame skyriuje išdėstyti reikalavimai gaisrų gesinimo įrangai ir priemonėms, gaisrinės automatikos įrenginiams.
405. Gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai, mažinantys grėsmę žmonėms ir jų turtui, skirti gaisrui aptikti, pranešti apie jį, gesinti, dūmams ir šilumai šalinti ar kelioms šioms funkcijoms vykdyti (toliau – aktyviosios gaisrinės saugos priemonės), turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.
406. Statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai privalo organizuoti ir (ar) atlikti aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninę priežiūrą.
407. Visi statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninės priežiūros ir bandymų rezultatai turi būti įrašomi į žurnalus.
408. Statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių bandymas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus. Aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai atliekami vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.
409. Patalpose, kuriose yra įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema, gesintuvų skaičių galima sumažinti 50 proc.
410. Gesintuvo tipas parenkamas ir jų skaičius nustatomas pagal 5 priedą.
411. Objekte turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti 2–2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.
412. Gesintuvo, kurio pasibaigęs garantinis laikas, gesinimo medžiagos kiekis ir kokybė turi būti tikrinami tik gamintojo ar jo įgalioto atstovo. Gesintuvus, kurių garantinis laikas pasibaigęs, laikyti objektuose ir naudoti gaisrui gesinti draudžiama.
413. Gesintuvai turi būti:
  - 413.1. laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, apsaugotose nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;
  - 413.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jų paimti;

413.3. statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, gaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

413.4. laikomi taip, kad būtų matyti užrašai.

414. Gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje ir neskirti eksploatuoti esant žemai temperatūrai, šalčių metu turi būti pernešami į šildomas patalpas. Gesintuvų vietoje turi būti paliekamas gaisrinės saugos ženklas „Gesintuvas“ ir aiškiai nurodoma jų laikymo vieta.

415. Draudžiama pirminės gaisrų gesinimo priemonės ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.

416. Objekte esanti gaisrų gesinimo technika (gaisriniai automobiliai, motoriniai siurbliai) ir gaisrinė įranga, pirminės gaisrų gesinimo priemonės turi būti prižiūrimos ir nuolat parengtos darbui.

417. Transporto priemonėse privalomų gesintuvų skaičius nustatomas pagal šių taisyklių 5 priedą.

418. Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.

419. Gaisriniai skydai ar stendai pirminėms gaisro gesinimo priemonėms laikyti (5 priedas) įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje turi būti įrengti taip, kad būtų patogiu greitam pasinaudoti juose esančiomis gesinimo priemonėmis, ir statomi matomose, patogiose priėjimo vietose.

420. Nedegus audeklas turi būti laikomas futliaruose.

421. Vandentiekio tinkluose, prie kurių jungiama gaisrinė įranga, turi būti užtikrintas reikiamas slėgis. Jei atjungiama dalis vandentiekio ar sumažinamas vandens slėgis jame, būtina tai pranešti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžiai įstaigai.

422. Vandentiekio tinklas turi būti techniškai sutvarkytas. Vidaus gaisrinį vandentiekį būtina kartą per metus patikrinti: perplauti – nuleisti vandenį iš kiekvieno gaisrinio čiaupo, įsitikinti, ar jie nesurūdiję, sugedusius gaisrinius čiaupus suremontuoti ar pakeisti naujais, gaisrines žarnas perkantuoti, hidrauliškai išbandyti, patikrinti elektrifikuotų sklendžių ir gaisrinių siurblių veikimą. Patikros rezultatai turi būti surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą (11 priedas).

423. Nešildomuose statiniuose šaltuoju metų laiku vidaus gaisrinio vandentiekio tinklai turi būti be vandens, o prie gaisrinių čiaupų rodykle ar užrašu nurodyta sklendės, kurią atidarius vanduo bus tiekiamas į tinklą, vieta.

424. Vidaus gaisrinio vandentiekio gaisriniai čiaupai turi būti su žarnomis ir švirkštais ir laikomi spintelėse. Gaisrinės žarnos turi būti sausos, susuktos į dvigubą ritę (plokščiosios gaisrinės žarnos) ir prijungtos prie čiaupų ir švirkštų. Gaisrinių čiaupų spintelės turi būti tvarkingos, lengvai atidaromos, ant durelių – aiškiai pažymėtas raidžių indeksas „GČ“ arba grafinis ženklas, jo eilės ir ugniagesių iškvietimo telefono numeris. Prieigų prie gaisrinių čiaupų vietos turi būti laisvos ir neužkrautos.

425. Įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje ar šalia jos esančios aikštelės ir keliai, skirti gaisriniais automobiliams privažiuoti prie vandens šaltinio (gaisrui gesinti skirtų vandens rezervuarų, hidrantų, upės, tvenkinio ir kt.), turi būti laisvi ir tvarkingi.

426. Gaisrui gesinti skirtus vandens rezervuarus ir kitus vandens šaltinius būtina reguliariai valyti (šalinti šiukšles, dumblą ir kitus pašalinius daiktus).

427. Gaisrui gesinti naudojamuose vandens telkiniuose turi būti pakankamai vandens, kad jį lengvai galėtų paimti gaisriniai automobiliai.

428. Gaisrui gesinti skirtų vandens rezervuarų, hidrantų, vandens šaltinių vietos ir privažiavimo prie jų keliai turi būti pažymėti specialiomis rodyklėmis (ženklais), o ant jų – nurodyta rezervuaro talpa. Rodyklės (ženklai) tamsiu paros metu turi būti apšviestos arba užrašai ant jų – fluorescenciniai.

429. Gaisriniai hidrantai turi būti tvarkingi, jų šulinių dangčiai turi lengvai atsidaryti bet kuriuo metų laiku.

430. Draudžiama užstatyti privažiavimo prie gaisrinių hidrantų kelius. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse įrengti gaisriniai hidrantai turi turėti specialius įrenginius, kurie neleistų jų užstatyti transporto priemonėmis.

431. Kartą per metus būtina patikrinti gaisrinių hidrantų, hidrantų kolonėlių techninę būklę (paleisti vandenį), o patikros rezultatus surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą arba atitinkamos formos aktą.

432. Žiemą gaisriniai hidrantai turi būti apšiltinami, o nuo šulinių dangčių valomas ledas ir sniegas.

433. Prie gaisrinių hidrantų, rezervuarų ir kitų vandens šaltinių, kurių vanduo skirtas elektros stotims ir pastotėms gesinti, esantys žemikliai turi būti techniškai tvarkingi ir įrengti taip, kad būtų galima greitai ir lengvai prie jų prisijungti. Jų žeminimo varža turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per metus

434. Vandentiekio bokštas turi būti tvarkingas ir pritaikytas gaisrų gesinimo technikai paimti vandenį.

Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių
1 priedas

GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA

Gaisrinės saugos instrukciją tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas. Joje turi būti nurodyta:

1. Teritorijos, statinių ir evakuacijos kelių priežiūros reikalavimai.
2. Atskirų gamybos procesų gaisrinės saugos reikalavimai, kurių pažeidimai gali sukelti gaisrą.
3. Sprogių ir gaisringų medžiagų laikymo ir transportavimo sąlygos.
4. Rūkymo vietų ir vietų, skirtų suvirinimo ir kitiems darbams, kai naudojama atvira ugnis, įrengimo reikalavimai.
5. Degių medžiagų surinkimo ir šalinimo iš patalpų, specialiųjų drabužių naudojimo reikalavimai.
6. Kontrolinių matavimo prietaisų (termometrų, manometrų ir t. t.) pavojingos ribos, kurias peržengus gali kilti gaisras ar sprogimas.
7. Elektros šildymo prietaisų ir šildymo įrenginių eksploatavimo reikalavimai.
8. Patalpų uždarymo pasibaigus darbui tvarka.
9. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmai kilus gaisrui: priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų iškvietimas, žmonių ir turto evakuavimas, technologinio proceso (įrenginių) avarinio stabdymo veiksmų eiliškumas, elektros prietaisų ir vėdinimo sistemos išjungimas, gaisrinės įrangos naudojimas gaisrui gesinti.

Gaisrinės saugos instrukcijos tekstas turi būti aiškus, reikalavimai – trumpi ir konkretūs. Įsigaliojus naujiems ar pasikeitus galiojantiems gaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, keičiant technologinius procesus, pradedant naudoti naujas gaisrinės saugos priemones, medžiagas, žaliavas ir pan., instrukcija privalo būti peržiūrėta, esant reikalui – pataisyta ir iš naujo patvirtinta.

Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių
2 priedas

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas (toliau – planas) turi būti parengtas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, kurioje dirba arba nuolat būna daugiau kaip šimtas žmonių. Planą suderintą su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga, tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas. Šiam planui išmokti įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ne rečiau kaip kartą per metus turi būti rengiamos pratybos.

Plane turi būti numatyta:

1. Pagalba ugniagesiams renkantis trumpiausią kelią prie gaisro židinio, gesinti reikalingo vandens telkinio ir t. t.

2. Elektros energijos išjungimas (išskyrus gaisrinės saugos sistemas), transportavimo įrenginių ir agregatų sustabdymas, įvairių komunikacijų uždarymas, vėdinimo sistemų išjungimas degančiose ir šalia jų esančiose patalpose ir kiti veiksmai, kuriais bus siekiama sustabdyti gaisro plitimą.

3. Automatinių gaisro gesinimo sistemų (dūmų šalinimo, žmonių informavimo) patikrinimas.

4. Žmonių, gesinančių gaisrą, apsauga nuo galimų griūčių, apsinuodijimų ir t. t.

5. Žmonių evakavimas iš gaisro zonos, materialinių vertybių apsauga ir evakavimas.

6. Žinybinių priešgaisrinių pajėgų, savanoriškų ugniagesių formuočių (jei tokios yra) veiksmų tvarka, gesinimo priemonių ir technikos panaudojimas.

7. Personalo, dirbančio įmonėje, įstaigoje, organizacijoje skirtingomis sąlygomis (darbo ir poilsio dienomis, žiemos metu ir t. t.), veiksmų variantai.

Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių
3 priedas

**(Įvadinių (bendrų) gaisrinės saugos instruktažų registracijos
žurnalo formos pavyzdys)**

**ĮVADINIŲ (BENDRŲ) GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKTAŽŲ
REGISTRACIJOS ŽURNALAS***

Eil. Nr.	Instruktažo data	Instruktuojamo asmens vardas, pavardė	Instruktuojamo asmens pareigos	Instruktuojančio asmens pareigos, vardas, pavardė	Parašai	
					instruktavus io asmens	išklausiusi o instruktažą asmens
1	2	3	4	5	6	7

* Žurnalo forma gali būti papildyta kitomis reikalingomis skiltimis.

Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių
4 priedas

**(Gaisrinės saugos instruktažų darbo vietoje registracijos
žurnalo formos pavyzdys)**

**GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKTAŽŲ DARBO VIETOJE
REGISTRACIJOS ŽURNALAS***

Data	Instruktuojam o asmens	Instruktuojam o	Instrukcij os Nr.	Instruktažo pavadinima	Instruktuojan čio asmens	Parašai
------	---------------------------	--------------------	----------------------	---------------------------	-----------------------------	---------

	vardas ir pavardė	asmens pareigos		s	pareigos, vardas ir pavardė	instruktuojančio asmens	instruktuojamo asmens
1	2	3	4	5	6	7	8

* Žurnalo forma gali būti papildyta kitomis reikalingomis skiltimis.

Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių
5 priedas

GESINTUVŲ IR GAISRINIO INVENTORIAUS PARINKIMO REIKALAVIMAI

1. Nešiojamieji gesintuvai turi atitikti LS EN 3 standartų serijos, o kilnojamieji – LST EN 1866:2006 ir LST EN 1866-1:2007 standartų reikalavimus.

2. Gaisrų klasių žymėjimas:

2.1. A klasė – kietųjų (dažniausia organinių) medžiagų gaisrai, kai degimas vyksta susidarius įkaitusioms anglims;

2.2. B klasė – skystųjų arba galinčių suskystėti kietųjų medžiagų gaisrai;

2.3. C klasė – dujų gaisrai;

2.4. D klasė – metalų gaisrai.

3. Gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę, gesinimo priemonių tinkamumą gaisrui gesinti, veiksmingumą, maksimalų gesinimo plotą, patalpose ar įrenginiuose naudojamų medžiagų savybes, taip pat patalpų kategoriją pagal sprogimo ir gaisro pavojų, patalpose naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes.

4. Technologinių įrenginių apsaugai gesintuvų turi būti tiek, kiek jų numatyta pagal technologinius reikalavimus.

5. Jei patalpoje yra elektros įrenginių, nuolat turinčių įtampas, tai ne mažiau kaip 50 proc. patalpose esančių gesintuvų turi būti tinkami elektros įrenginiams gesinti neišjungus įtampas. Elektros įrenginius, turinčius įtampas (iki 1000 V), veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

6. Gaisrus muziejuose, archyvuose, kompiuterinės technikos ir kituose panašiuose pastatuose ir patalpose veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

7. Naudojant kitokio tipo gesinimo medžiagą, būtina atsižvelgti į jos gesinimo savybes ir gamintojo standartą, taip pat į techninių sąlygų reikalavimus.

8. Patalpose gesintuvai turi būti išdėstyti tolygiai.

9. Gesintuvų skaičius parenkamas taip:

9.1. nustatoma galimo gaisro klasė, atsižvelgiant į naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes;

9.2. parenkamas gesintuvas su atitinkama gesinimo medžiaga (1 lentelė);

9.3. apskaičiuojamas nešiojamųjų gesintuvų skaičius (2 lentelė);

9.4. apskaičiuojamas kilnojamųjų gesintuvų skaičius (3 lentelė).

10. Jei patalpos plotas yra mažesnis už skaičiuojamąjį, gesintuvų skaičius apskaičiuojamas proporcingai tam plotui.

11. Jei patalpos plotas mažesnis kaip 50 m² (išskyrus gamybos ir sandėliavimo, taip pat techninės paskirties patalpas), gesintuvus galima laikyti bendro naudojimo koridoriuose ir vestibuliuose. Gesintuvų skaičius nustatomas pagal bendrą visų patalpų plotą.

12. Nenurodytais atvejais gesintuvų skaičius nustatomas, atsižvelgiant į panašios paskirties patalpas ir konkrečias sąlygas.

13. Įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje (5000 m² ir daugiau) pirminėms gaisro gesinimo priemonėms laikyti turi būti įrengti specialūs skydai ar stendai. Juose turi būti laikomi: 2 gesintuvai, 2 kibirai, smėlio dėžė ir kastuvai, nedegus audeklas, 2 laužtuvai, 2 kirviai. Skydai ir stendai turi būti įrengti lengvai prieinamose ir gerai matomose vietose, netoli nuo išėjimų iš patalpų. 5000 m² teritorijoje turi būti įrengtas vienas skydas. Prie skydo ar stendo turi būti įrengta smėlio dėžė. Jei teritorijoje yra medinių ar karkasinių pastatų, skyduose turi būti po du kobinius.

14. Nedegaus audeklo matmenys turi būti 0,9–1,8 m. Jis skirtas nedideliam plotui gesinti.

15. Dėžės su smėliu arba sorbentu talpa turi būti ne mažesnė kaip 0,3 m³. Prie dėžės privalo būti kastuvai. Dėžės su smėliu arba sorbentu turi būti įrengiamos galimo ypač degių, labai degių ir degių skysčių nuotėkio vietose. Smėlio dėžė įrengiama taip, kad į ją nepatektų kritulių ir būtų patogus kasti smėlį. Įvairios talpos indai ir inventoriai dažomas raudonai.

1 lentelė

Gaisro klasė	Gesinimo medžiaga					
	vanduo	putos	dujos	Milteliai		
				ABC tipo	BC tipo	D tipo
A	+	+	-	++	-	-
B	-	++	+	++	++	-
C	-	-	+	++	++	-
D	-	-	-	-	-	++

Sutartiniai ženklai:

++ veiksmingiausia;

+ veiksminga;

- ne tokia veiksminga.

Nešiojamųjų gesintuvų skaičiaus nustatymas

2 lentelė

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojama sis matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)		
			2 kg (l)	4 kg (l)	6 kg (l)
1.	Gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpos, kurioms nustatytos šios pagal sprogo ir gaisro pavojų kategorijos:				
1.1.	A _{sg} , B _{sg}	100 m ²	-	-	2 ¹
1.2.	C _g	400 m ²	-	3	2
1.3.	D _g	600 m ²	-	2	1
1.4.	E _g	800 m ²	-	2	1
2.	Visuomeninės paskirties patalpos	200 m ²	4	3	2
3.	Medžiagų laikymas po stoginėmis ir atvirose aikštelėse:				
3.1.	kietų degių medžiagų	400 m ²	-	2	1
3.2.	ypač degių, labai degių ir degių skystų medžiagų bei dujų	400 m ²	-	4 ¹	3 ¹
4.	Transporto priemonių stovėjimo aikštelės:				
4.1.	lengvųjų automobilių	50 vietų	-	3 ¹	2 ¹
4.2.	krovininių automobilių, autobusų	25 vietų	-	3 ¹	2 ¹
5.	Degalinės	2 kolonėlės	-	-	2 ¹

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamas matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)		
			2 kg (l)	4 kg (l)	6 kg (l)
6.	Statybos:				
6.1.	statomų pastatų viduje	1000 m ²	-	3	2
6.2.	pastoliai (pagal aukštus)	20 m	-	1	-
7.	Ugnies darbų vietos	1 vieta	2 ¹	1 ¹	-
8.	Transporto priemonės:				
8.1.	lengvieji automobiliai ir automobiliai, kuriuose yra ne daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	1 ²	-	-
8.2.	autobusai, kuriuose yra daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui, bet ne daugiau kaip 16 sėdimų vietų keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	1	-	-
8.3.	autobusai, kuriuose yra daugiau kaip 16 sėdimų vietų keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	-	2	-
8.4.	krovininiai automobiliai, kurių didžiausioji leidžiamoji masė ne didesnė kaip 3,5 t	1 vnt.	1	-	-
8.5.	krovininiai automobiliai, kurių didžiausioji leidžiamoji masė didesnė kaip 3,5 t	1 vnt.	-	1	-
8.6.	kombainai	1 vnt.	-	2 ¹	-
8.7.	kita žemės ūkio technika	1 vnt.	2	1	-

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamas matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)		
			2 kg (<i>l</i>)	4 kg (<i>l</i>)	6 kg (<i>l</i>)
9.	Individualūs lengvųjų automobilių garažai	1 vieta	-	1	-
10.	Individualūs gyvenamosios paskirties pastatai	150 m ²	2	1	-

Sutartiniai ženklai:

¹ – privalomas nedegus audeklas;

² – leidžiama turėti gesintuvą, turintį 1 kg (*l*) gesinimo medžiagos.

16. Jūrų, geležinkelio ir oro transporto priemonėse gesintuvų turi būti tiek, kiek jų numatyta pagal techninės eksploatacijos taisyklių reikalavimus.

17. Nustatant gesintuvų skaičių konkrečiai vietai būtina išsirinkti tik vieną iš 2 lentelės 4, 5 ir 6 skiltyse nurodytų normatyvų.

18. Transporto priemonėse gesintuvai turi būti patikimai pritvirtinti lengvai pasiekiamose vietose.

19. Transporto priemonėje, gabenančioje pavojingus krovinius, turi būti vienas 6 kg ir vienas 2 kg miltelių turintys gesintuvai.

20. Pirotechnikos priemonių paleidimo aikštelėje turi būti ne mažiau kaip 6 kg gesinimo medžiagos turintis gesintuvas ir nedegus audeklas.

21. Patalpose įrengtose rūkymo vietose turi būti ne mažiau kaip 2 kg gesinimo medžiagos turintis gesintuvas.

22. Ugnies darbų atlikimo vietoje turi būti gaisro gesinimo priemonių (gesintuvas arba dėžė su smėliu ir kastuvu, kibirai su vandeniu ir pan.).

Kilnojamųjų gesintuvų skaičiaus nustatymas

3 lentelė

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamas matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)	
			20–25 kg (<i>l</i>)	40 ir daugiau kg (<i>l</i>)

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamasis matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)	
			20–25 kg (<i>l</i>)	40 ir daugiau kg (<i>l</i>)
1.	Gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpos, kurioms nustatytos šios pagal sprogo ir gaisro pavojų kategorijos:			
1.1.	A _{sg} ir B _{sg} (didesnės kaip 400 m ²)	800 m ²	2	1
1.2.	C _g (didesnės kaip 600 m ² , kuriose laikomi degūs skysčiai arba besilydančios kietos medžiagos)	1200 m ²	2	1
2.	Teatrų ir koncertų salių scenos (žiūrovų skaičius vienu metu – daugiau kaip 800 žmonių)	1 scena	2	1
3.	Transporto priemonių stovėjimo aikštelės:			
3.1.	lengvųjų automobilių	100 vietų	1	-
3.2.	krovininių automobilių, autobusų	50 vietų	2	1
4.	Ypač degių, labai degių ir degių skysčių bei dujų laikymo vietos po stoginėmis ir atvirose aikštelėse	1500 m ²	2	1
5.	Degalinės	1 degalinė	1	-

23. Lėktuvų stovėjimo aikštelėje turi būti vienas 20–25 kg (*l*) ir vienas 80–100 kg (*l*) gesinimo medžiagos turintis gesintuvas.

24. Nustatant konkrečios vietos gesintuvų skaičių būtina išsirinkti tik vieną iš 3 lentelės 4 ir 5 skiltyse nurodytų normatyvų.

PAGRINDINIAI ŽMONIŲ EVAKAVIMO PLANO REIKALAVIMAI

1. Žmonių evakavimo planas turi būti pakabintas kiekvieno pastato visuose aukštuose (išskyrus gyvenamuosius namus), gerai matomoje vietoje, prie kiekvieno įėjimo ir (ar) išėjimo, kai pastatuose nuolat ar laikinai būna daugiau kaip 100 žmonių, taip pat, neatsižvelgiant į žmonių skaičių, mokslo paskirties pastatuose: vaikų darželiuose, lopšeliuose, bendrojo lavinimo, profesinėse ir aukštosiose mokyklose; gydymo paskirties pastatuose: ligoninėse, sanatorijose, slaugos namuose; viešbučių bei poilsio paskirties pastatuose. Žmonių evakavimo planas, jo simboliai ir tekstas turi būti matomi iš ne mažesnio kaip 1 m atstumo.

2. Aukšto žmonių evakavimo plane būtina nurodyti: laiptines, lifthus ir lifto holus, kambarius, balkonus, išorines kopėčias, taip pat laiptinių, lifto holų ir evakuacijos keliuose esančias duris.

3. Kiekvieno viešbučio, motelio, senelių prieglaudos, pensiono, poilsio namų, nakvynės namų kambario matomoje vietoje turi būti pakabintas žmonių evakavimo planas ir gaisrinės saugos reikalavimų atmintinė, kurioje nurodyta, kaip elgtis kilus gaisrui. Kiekvienos patalpos žmonių evakavimo plane turi būti užrašas „Jūsų kambarys...“.

4. Pagrindinis evakuacijos kelias žmonių evakavimo plane turi būti pažymėtas ištisine linija, atsarginis – punktyru. Šios linijos turi būti žalios spalvos ir dukart storesnės negu pastato aukšto žmonių evakavimo plano linijos. Pagrindinį evakuacijos kelią aukšto žmonių evakavimo plane būtina nurodyti per laiptines, apsaugotas nuo dūmų, taip pat laiptines, vedančias į pirmąjį pastato aukštą. Kai laiptinės vienodai apsaugotos nuo dūmų ir ugnies, pagrindinis evakuacijos kelias yra iki artimiausios laiptinės. Linijos, rodančios evakuacijos kelią, turi būti nubrėžtos iš kambario iki išėjimo į laiptinę arba kitą saugią vietą.

5. Aukšto žmonių evakavimo plane simboliais turi būti pažymėta: žmonių evakavimo plano vietos, rankinių gaisro signalizatorių jungikliai, gaisriniai čiaupai, gaisrinių siurblių (elektrifikuotų sklendžių) jungikliai, gesintuvai, stacionarių gesinimo ir dūmų šalinimo įrenginių rankinio paleidimo jungikliai, elektros skydeliai, telefonai. Simboliai turi būti ryškūs ir gerai matomi.

6. Aukšto žmonių evakavimo plane simbolius būtina aiškiai iššifruoti.

7. Su žmonių evakavimo planu turi būti supažindinti visi valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Pakartotinai turi būti supažindinama kiekvienais metais.

8. Žmonių evakavimo planą privalo patvirtinti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

9. Žmonių evakavimo plano sutartiniai ženklai pateikti lentelėje.

Ženklas	Reikšmė	Kontūro spalva	Fono spalva
	gesintuvas	raudona	balta
	gaisrinis čiaupas	raudona	balta / raudona
	dūmų šalinimo įrenginio rankinio paleidimo jungiklis	raudona	balta

GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ ATMINTINĖ

Gerbiamieji svečiai!

Prašome laikytis gaisrinės saugos taisyklių:

nejunkite kambariye elektrinių šildymo prietaisų, virdulių, lygintuvų, vandens šildytuvų, išeidami iš kambario išjunkite televizorių, radijo imtuvą, kondicionierių, šviestuvus. Primename, kad pavojinga uždegti toršerus ir stalinius šviestuvus degiomis medžiagomis. Nerūkykite lovoje ir nepalikite neužgesintų cigarečių. Tai pavojinga. Nesineškite į lifto kabiną neužgesintos cigaretės. Nemėtykite cigarečių ir nuorūkų į dėžes popieriams, tam tikslui naudokitės peleninėmis. Nesineškite į kambarį ir jame nelaikykite medžiagų, galinčių sukelti gaisrą. Susipažinkite su žmonių evakavimo planu. Pasistenkite gerai įsiminti vietas, pro kurias galima išeiti, ir laiptinių išdėstymą.

Kilus gaisrui jūsų kambariye:

nedelsdami praneškite apie jį bendruoju pagalbos telefono numeriu 112. Jeigu degimo židinio negalite nuslopinti savo jėgomis, išeikite iš kambario ir uždarykite duris, jų nerakinkite. Būtinai praneškite apie gaisrą koridoriaus budėtojui arba kitam administracijos darbuotojui. Pasitraukite iš pavojingos zonos ir veikite pagal administracijos arba ugniagesių nurodymus.

Kilus gaisrui ne jūsų kambariye:

nedelsdami praneškite apie jį bendruoju pagalbos telefono numeriu 112. Išeikite iš savo kambario tada, kai uždarysite langus ir duris. Jeigu koridoriai ir laiptinės uždūmytos ir pasitraukti iš patalpų negalima, pasilikite savo kambariye ir plačiai atverkite langus. Sandariai uždarytos durys gali ilgam apsaugoti nuo pavojingos temperatūros. Kad neapsinuodytumėte dūmais, uždenkite plyšius ir vėdinimo sistemos kanalus vandenyje sudrėkintais rankšluosčiais arba patalyne, bandykite telefonu pranešti administracijai savo buvimo vietą. Atvykus į įvykio vietą ugniagesiams, priekite prie lango ir šaukitės pagalbos. Evakuojantis nerekomenduojama naudotis liftu, apsaugoti galima pasislėpus balkone ar lodžijoje. Išėję į balkoną, būtinai sandariai uždarykite duris.

Administracija

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ LAIKYMAS

Grupės pavadinimas	Grupės Nr.	Medžiagos pavadinimas	Grupės, su kuria galima laikyti, Nr.
--------------------	------------	-----------------------	--------------------------------------

1	2	3	4
---	---	---	---

1	2	3	4
Ypač degūs ir labai degūs skysčiai	1 2	Acetonas, lakas, skiedikliai Nr. 648, RS-1 Derva, skiedikliai Nr. 649, Nr. 651, RS-2	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Nuodingi, ypač degūs ir labai degūs skysčiai	3 4 5 6.	Etanolis (etilo alkoholis) Metanolis (metilo alkoholis) 2-etoksietanolis (etilcelozolvas) Etilenglikolis	3 4 5, 6 5, 6
Nitrilai	7	Nitroemalis, nitrolakas, nitrogruntas	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Degūs skysčiai	8 9 10 11 12	Emalis, gruntas, antifrizas, stabdžių skystis Natūrali alyva Glicerolis, alyva, tepalas, drėkiklis Monoetanolaminas Baliklis, dažai, glaistas	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Suslėgtos ir suskystintos dujos	13 14 15 16 17	Inertinės ir nedegios dujos: argonas, neonas, azotas, anglies dioksidas Degiosios ir sprogiosios dujos: metanas, vandenilis, etenas (etilenas) Dujos ar jų mišiniai, palaikantys degimą: oras, deguonis Nuodingosios dujos: sieros trioksidas Kitos degiosios, nuodingosios, sprogiosios dujos	13, 14, 15 13, 14 13, 15 16 17
Ypač degios ir labai degios kietos medžiagos	18 19 20 21 22	Kalcio karbidas Siera Aluminio milteliai Savaime užsidegančios medžiagos: aktyvintosios anglis, sulfatinė anglis Medžiagos, su oru sudarančios sprogius mišinius	18 19 20 21, 35 21, 22, 35
Oksiduojančiosios medžiagos	23 24 25 26 27 28	Chlorkalkės, kalcio hipochloritas Kalio permanganatas Nuodingosios medžiagos oksidatoriai: chromo oksidas ir kt. Natrio ir kalio nitratas Amonio nitratas Vandenilio peroksidas	23 24 25 26 27 28
Nuodingosios medžiagos	29	Kristalinis fenolis, bario chloridas, boraksas (natrio tetraborato dekahidratas)	29

1	2	3	4
Mineralinės rūgštys	30	Druskos rūgštis, fluoro vandenilio rūgštis, pirofosforo rūgštis	30
	31	Sieros rūgštis	31
	32	Azoto rūgštis	32
Šarmai	33	Skysti šarmai: natrio ir ličio, kalio ir ličio elektrolitai	33, 34
	34	Sausi šarmai: kaustinė soda	33, 34, 35
Druskos	35	Geležies chloridas, kalcinuotoji soda, natrio fluoridas, kalcio chloridas	21, 22, 34, 35

Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių
9 priedas

(Leidimo atlikti ugnies darbus forma)

TVIRTINU
Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

LEIDIMAS ATLIKTI UGNIES DARBUS

_____ Nr. _____

1. Įmonė, įstaiga, organizacija

_____

2. Darbo vieta

_____

3. Darbo apibūdinimas

_____

4. Asmuo, atsakingas už ugnies darbų vietos paruošimą

_____

5. Asmuo, atsakingas už ugnies darbų atlikimą

---

6. Veiksmai ir jų eilės tvarka ruošiantis atlikti ir atliekant ugnies darbus

6.1. ruošiantis atlikti ugnies darbus:

6.2. atliekant ugnies darbus:

---

7. Darbų vykdytojai ir įrašai apie instruktažą:

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Profesija	Instruktuojamų asmenų parašai	Instruktuojančio asmens parašas

8. Oro analizės rezultatai:

Data	Laikas	Mėginių paėmimo tvarka	Koncentracija	Darbus atlikti leidžiama arba neleidžiama	Analizę atlikusio asmens parašas

9. Veiksmai, numatyti 6.1 punkte, atlikti _____

(asmens, atsakingo už ugnies darbų vietos paruošimą, parašas)

10. Ugnies darbų vieta paruošta _____

(asmens, atsakingo už ugnies darbų atlikimą, parašas)

Asmuo, atsakingas už ugnies
darbų vietos paruošimą

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Asmuo, atsakingas už ugnies
darbų atlikimą

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Asmuo, atsakingas įmonėje, įstaigoje
organizacijoje už gaisrinę saugą

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių
10 priedas

DURPYNŲ GAISRŲ GESINIMO PRIEMONIŲ PARINKIMO REIKALAVIMAI

1. Durpių įmonės teritorijoje turi būti gaisro gesinimo įranga (lentelė).

Gaisrinė technika	Durpyno plotas (ha)					
	iki 100	100–300	300–400	400–600	600–800	daugiau kaip 800
Vikšrinis traktorius su pritaikyta gaisrine įranga ir inventoriumi	-	1	1	1	1	1
Gaisrinis agregatas*	-	1	1	1	2	2
Prikabinamoji vandens cisterna (>4 m ³)	1	1	1	2	2	3
SiurbLIAI** ir pan.	4	8	12	16	18	18
Nešiojamieji motoriniai siurbLIAI***, kurių našumas 500 l/min ir daugiau	1	1	2	2	3	3

* gaisrinis automobilis arba ratinis traktorius su siurbliu (traktoriuje turi būti 20 m ilgio gaisrinė žarna ir švirškštas);

** siurbliai jungiami prie traktorių, dirbančių durpių gamyboje;

*** į komplektą turi įeiti 20 m ilgio 5 gaisrinės žarnos ir švirškštas.

2. Durpių įmonės teritorijoje turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių. Kiekviename 50 ha plote privalo būti: dėžė su smėliu (ne mažesnė kaip 1 m³ talpos), kastuvai – 2 vnt., statinės su vandeniu (ne mažesnės kaip 0,2 m³ talpos) – 2 vnt., kibirai – 2 vnt., gesintuvai – 2 vnt.

3. Durpių įmonės teritorijoje gali būti ir kitų papildomų gaisro gesinimo priemonių bei įrenginių, kuriais galima pranešti apie gaisrą.

4. Kitas reikalingas gaisro gesinimo priemonių ir įrenginių normas nustato durpių įmonės vadovas.

Bendrujų gaisrinės saugos taisyklių
11 priedas

(Vidaus gaisrinio vandentiekio patikros žurnalo formos pavyzdys)

VIDAUS GAISRINIO VANDENTIEKIO PATIKROS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Patikros data	Patikros rezultatai	Tikrinusio asmens vardas ir pavardė, pareigos, parašas	Už gedimų (trūkumų) pašalinimą atsakingo asmens vardas ir pavardė	Gedimai (trūkumai) pašalinti (data, parašas)	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

_____

_____